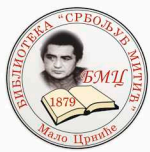

*“Хоће ли слобода умећи да пева
Као што су сужњи певали о њој...”*

Бранко Миљковић

ЗБОРНИК РОДОЉУБИВЕ ПОЕЗИЈЕ
ВИДОВДАНСКИ ЦВЕТ

ЗБОРНИК РОДОЉУБИВЕ ПОЕЗИЈЕ ВИДОВДАНСКИ ЦВЕТ

ЗАОВА, 2018.

ВИДОВДАНСКИ ЦВЕТ
Зборник родољубиве поезије

2018.

ВИДОВДАНСКИ ЦВЕТ

**ЗБОРНИК
РОДОЉУБИВЕ ПОЕЗИЈЕ**

Приредиле:
**Зорка Стојановић
Данијела Божичковић Радуловић**

Заова, 2018.

ВЕЧНИ ПЛАМ РОДОЉУБЉА

По речима Аристотела поезија је истинитија од историје. То његово виђење, најчешће помињемо, кад говоримо о родољубивом песништву. Родољубље није лако дефинисати, јер је оно у ствари свест о дужности-ма и осећањима припадности, идеологији, дисциплини духа, али и права поплава емоција у смеру праведности, постојању и романтичном заносу. Родољубље представља лепоту, истовремено и тугу људског рода, дубоку историјску нужност времена, у којима су нације основно језгро окупљања.

Родољубива поезија повезује културни и духовни развитак једног народа и поистовећује се, са постојањем и судбином нације. Поезија уопште јесте рефлекс збивања и околности. То се најбоље може уочити у родољубивој лирици, јер је саткана од поетских реакција на драматична збивања, која су физички и психолошки потресли биће народа. Родољубље у поезији је пролазило кроз многе фазе – од једноставног поклича на узбуну и проклињања, до метафизичке концепције нације, која се богато расцветала у новијем времену. У исти мах, родољубива поезија је најједноставнија и најсложенија поетска форма. Најједноставнија – јер је врло често непосредна реакција, резултат одбрамбеног или агресивног нагона, скученост тренутка и неразумевања. Најсложенија – јер својом свеобухватношћу може да се изједначи са митском прошлошћу, да постане експлозивни тренутак садашњости и јасна, у ново митско рухо одевена визија будућности.

У српској родољубивој лирици врхунски домети песника били су инспирисани сећањем и тугом, или пози-

вима на отпор и сновима о слободи. Родољубива песма је и најтипичнија врста песме колективног осећања поноса, јер песник исказујући своја родољубива осећања, казује у исто време и осећања својих сународника, а та осећања су узвишена. Како је родољубиво осећање узвишено и веома снажно, то је стил родољубиве песме најчешће такав, хиперболичан, понекад реторски и достојанствен, али увек врло сликовит и разноврстан, што проистиче из умности народа. Наша родољубива поезија је не само квантитативно најбогатија, већ је и њен квалитет у много случајева раван највишим вредностима књижевног стваралаштва.

Зорка Стојановић

**ДОБИТНИЦИ
ВИДОВДАНСКОГ
ЦВЕТА И ПОХВАЛА**

**I НАГРАДА
(ПОВЕЉА „ВИДОВДАНСКИ ЦВЕТ“)**

БАЛША РАЈЧЕВИЋ, *Београд*

ПУТОВАЊЕ КА СУДБИНИ

Кад кроз мрак и борбу
кренух на пут своје судбине,
кад угледах прву светлост дана,
и кад из грла пустих први глас,
и кад се први пут осмехнух,
и кад први пут заплаках,
и кад угледах прво плаво небо,
и кад проговорих прву реч,
тад се са мном и у мени
родио и мој Завичај.

И тад на новом путу,
који се мени отворио,
угледах на видику, у даљини,
једну сјајну тачку водиљу
чије име нисам одмах знао,
мада су њој моја браћа одавно
већ најлепше име дали,
ја сам га више осетио него разумео
и уз реч Отаџбина само додао:
моја једина!

II НАГРАДА
(ПОВЕЉА „ВИДОВДАНСКИ ЦВЕТ“)

ДАЛМАТИНКА СТАНКОВИЋ, *Ниш*

САМО ТИ ИДИ

Само да очешљам
Брезу пред кућом
Оперем прозоре месечини
И поређам звезде
На искрзани део неба
Па ћу те стићи.

Само да промени песму
Птици на самрти
Цврчку затегнем струну
И упалим фењер свицу
Па ћу те стићи Европо.

Само да покупим
Варнице из огњишта
Да ми их јутарња роса
Не украде
Па ћу те стићи
Само ти иди.

II НАГРАДА
(ПОВЕЉА „ВИДОВДАНСКИ ЦВЕТ“)

ВЕСНА РАДОВИЋ, *Херцег Нови*

СА ТРИ ПРСТА

Гледам те, Анђеле бели,
милешевска фреско мила,
како на камену седиш,
обучен у бели хитон,
носећи поруку мира,
и наду у васкрснуће,
гледам те, Анђеле бели!

И тебе, Свети Саво,
принче српске земље,
најмлађе мајчино чедо,
што носиш монашко жезло,
и светом ходаш смерно,
гледам те, Свети Саво!
Па се питам, па се мислим.

III НАГРАДА
(ПОВЕЉА „ВИДОВДАНСКИ ЦВЕТ“)

ХРИСТО ПЕТРЕСКИ, *Скопље*

ПОД ПОТКОВИЦОМ КОЊА

Захваљујући себи

Мој је живот
Живот испод потковице
Неба и коња

То је зрно пшенице
Које окруни потковица и нога
Под притиском задиханог коња

Потковица удара у камен
Заискри на небу подневна муња
И мене више на гумну нема

Не ја се стварам и препознајем
Само у узаврелом и ознојеном коњу
Који не зна да броји тек завршене кругове

Али он памти сваки туѓи камшик
Ударен, избражден и утиснут
На својим мазним, крхким (кревким) и рамним леѓима

Јер за све је крива гвоздена потковица
Која жито љушти, меље и ствара
И живот започиње њиме и она га затвара!

**III НАГРАДА
(ПОВЕЉА „ВИДОВДАНСКИ ЦВЕТ“)**

ГОЛУБ ЈАШОВИЋ, *Пећ*

ГАВРИЛУ ПРИНЦИПУ

Гаврило, брате
Нисам био ту
Када си
Златотиском хитаца
У зору Новог века
На Миљацки
Сковао завет
Као Обилић

На Ситници
Крвљу освештао
СЛОБОДЕ
Клик
Али
Крварим још
У кошуљи ланеној
Твојој или својој
Ситницом и
Бистрицом
И окован светом
Без пресуде
Виности
Заветан чекам
Самртну урму.

III НАГРАДА (ПОВЕЉА „ВИДОВДАНСКИ ЦВЕТ“)

НЕЂО ЋИЋО СТОЈАНОВИЋ, *Београд*

ЗАВЕТ ПОТОМАКА

У тврдим шакама овим
станује част
и труд оних од пре мене
што су се смешили
звезди упеклој и месечини и олуји
и ковали планове за дане.

У њима станују ратови и крв и сузе
И зној
Предака мојих
И оца мојега и нежност нека,
Налик стидљивом осмеху моје мајке.

У тврдим шакама овим
од камена, од храста, од љубави,
постоји завет,
постоји реч
и жар огњишта неугаслог.

У њима станује жеља нека
стварању налик,
налик радости деце наше,
снажна и кадра
да разгрне, да преоре и да засеје
дан
златан.

СПЕЦИЈАЛНА ПОХВАЛА

ВЕРИЦА ПРЕДА, *Вршац*

КОСОВСКО ОРДЕЊЕ

Ја, мала жена
Ушушкана у мирноћу банатске равнице
У овом часу привидног мира
За све оне неприметне
Обичне и уморне
Тихе чаробнице
Додељујем
Ордење
За храброст
Свакој жени са Косова Поља
За осмех и наду што дарују деци
За веру у времена боља

И наклон уз ордење
За сваку мајку
За њене патње
За сваку сузу
И сваког изгубљеног сина
И сваку косовску девојку
Која остаје
Воли и рађа
Чека и даје
Сред незнања

Ја, мала жена
Мажена и пажена
Од од муња и преког погледа заштићена
Од Видовдана до Видовдана
Од данас, до судњег дана
За јуче, за сутра
Ордење качим за жену
Жени са Косова
Што боји нова јутра
За све изговорене наде
За све чуваркуће
За Српкиње часне и горде

Ја, мала жена подно вршачких планина
Бесна од изобиља
Великој жени са Косова поља
Опроштај молим
Што и за мене страхове носи
И веру чува
И китим
Уз дубоки наклон
Ордење и знамење
За ране и наде
за нова сванућа
За снагу и бремене
За сва косовска надахнућа...
Јер, између прошлости и будућности моје
Стоји ОНА

СПЕЦИЈАЛНА ПОХВАЛА

ДРАГИША ЖИВАДИНОВИЋ, *Калиште*

НА МАЈЧИНЕ ГРУДИ МЛЕКОПОЈНЕ (ОДЛОМАК)

Око колибе трсне пси залајавају
Арлаучу и алају дању зубати
На поздери зевају
Ноћу сове гушне и кучкини синови ауичу и кевћу.

Око колибе,
изнад колибе
и далеко тамо
иза плотова и шиљака
усред магле загушљиве,
усред јутра жутог,
у трагу кише зороносне
наслућују ребрасту кућу
пужа голаћа
на љуснутој земљи.
Кад зебе у заљубљеном лету
бразду отвара,
кад се сунцу раширеног репа
подаје до неба
до неба свевидњег.

Пси залајавају
хтели би на праг
колибе трсне
на камен зеленац
ногама шапавим

шапама печатним
да засмрде
да запишају и обележе
да обиђу колибу трсну
да зидове бојадишу
и рупе ископају
да у њих пород окоте
да слушају сове грлоједне
са пилићима.

Да заједно у црнини
ужарених језика
и љепљивих кљунова
лилавих очњака
и шупљих грлохода
у утробу,
у јаму што задише
црвене голубове,
голуждраве тиће,
осребрене и зазлаћене виле
са паперјем
у паперју да оплоде.

Да колибом трсном нокти дуги месо кидају,
да вилице моћне
главу черече
пред очима мојим.

Да колибу трсну,
сламну, земну и небну
алосне рукосече
разваљују кост чеону,
око врљооко
на челу око
и још око за окате.

Из окота.

Баба Кадивкин клелек
за Иванове груди раздрљене,
за место ружичасто
насред груди,
за камење проклетијско
што му груди,
што му срце грудно и ребно
и језик онеме
онемели да Бог да.

Жилави,
дрљави
и оједени
катунаши и катушкиње
киселе прчевином благе
магле задишу...

СПЕЦИЈАЛНА ПОХВАЛА

ЗОРАН М. ЈОВАНОВИЋ, *Лесковац*

ИМЕНА

Погибе, Милоје на Колубари!
Душмански куршум га обори с ногу.
Радоје, паде с Мирком, код Цера!
Бранећи Србију одоше Богу.

Влајко, од рана, страда код Дрине,
рањен у руку, груди у главу!
Видоје, и брат му Јован, од мине
За отаџбину и крсну славу!

Драгутину, бајонет, проби груди,
док се, у прса, с душманом клао.
Милутина, мучки, убише с леђа!
На проклетијама је, јуначки пао.

Петар, паде, близу Љум – Куле,
или код Призрена, од глади, леже.
Везиров мост узе свој данак,
Милоша, крај Дебра, студен стеже.

На крфу, масовно, српски јунаци,
један за другим спуштају главу.
Острво Видо, болница смрти,
створише српску гробницу плаву.

Завиша, Вујадин, и многи други,
на Кајмакчалану и низ Мораву.
Вукан и Раде, Гојко и Блажа,
јуначки падоше, за Светог Саву.

Нека ми опросте имена Срба,
непоменута у овој причи,
свако од њих је бар једеном пало
јуначки, како Србину личи!

СПЕЦИЈАЛНА ПОХВАЛА

ЈОВАН Д. ПЕТРОВИЋ, *Петровац на Млави*

ПЕСМА О МРТВОМ КАМЕЊУ

То разровано, црно, дуго поље,
црно је од пролите крви моје.
То камење, разбацано без реда,
пораз је твој страшан, а не победа.

Те згуљене, расуте беле кости,
из злости хтео се у кал побости,
Али, не труну, иако у студи –
те кости вазда биле су људи!

Узалуд њима си име узео!
Узалуд симбол вере стрти хтео!
А када усхте и све друге мере –
зар и тад би из најбоље намере!?!...

Ваљда зато и јеси, немилице,
растезао нам бодљикаве жице
и кратио нам борове живице –
да не слећу ни наше српске птице!

Ваљда зато над главом си ширио
твој црни барјак победе крвничке,
зато никад себе ниси смирио –
пред лицем правде моје мученичке!

Зато још те пече сјај наше туге
док грмеше стравно твоји рафали,
и док, као снопље, три ноћи дуге,
падали смо, падали и падали....

Зато плач овај, песма хаотична,
зато плач овај, песма недолична...
Али, поносито је ово гробље –
јест' мртви народ, ал' ничије робље!

СПЕЦИЈАЛНА ПОХВАЛА

МИЛИЦА СИМИЋ, *Рача*

ПОРУКА:

О чему бих ја стварно писала ?
Шта бих тако необично, мало, свакодневно,
учинила небеским, накитила мојим несебичним
језиком,
овенчана бисерном огрлицом речи ?
О чему бих писала?

О љубави, племенитој људској души!
Људима, тако малим, што звездане стазе кују,
Уснулим првацима, што са бројевима и словима другују,
Будућности што нам олако сија и руке своје пружа,
А срећним љубавима много букета црвених ружа,
Великих пријатеља још из дечијих радости,

Из звезданог неба, из слатке младости.

Миру бих поклонила најлепше море стихова,
И мирној души, без ракета, граната и мигова,
Раду бих не исцрпну енергију поклонила,
Успешне бих увек наградила.

И о свему бих писала.....

Људима злобним, крвницима што нас руше,
Успаљеним злобницима, што нас мрзе из дна душе,
Души детета што у слободи шири своје крилатости,

Сунцу што ми поклања здравље и све радости,
Кућама у селу, граду, пољима Шумадије моје младости,
О мојој мајци, сестри, оцу, о мојој Србији црвеној од
крви,
Једној љубави, нељубљеној младости, што за земљу паде
први.

Свима бих поклонила по који редак, у јави не у сени,
Расцветалој ружи што нестале негде у јесени,
Ех, и тој младости у њој упознах срећу и бол праву,
Ћутаћу и живећу у миру и бесконачном забораву,
И о свему бих писала....

О свему бих писала: љубави, раду,
радости, младости, срећи, благодати.....
и о свему, што нас јача, и што нам снагу даје,
само да мир траје, само да мир траје!

ПОХВАЛА

АНИ СТАЈКОВА ИВАНОВА, *Бугарска*

СРПСКОМ ВОЈНИКУ У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ

Објављен је Први светски рат. У Сарајеву – Ад.
Ексхертцог Франц Фердинанд је убијен.
Свеприсутна за рат почиње мобилизација.
Поремећен је мир. За монархе – абдикација.
Са мајком се опрашта сељак вредан,
са братом и сестром, са супругом, до јуче срећан.
И креће на пут са војним обележјима,
спреман да се бори, да мре, али не у поразима.
Звук трубе избезумљено крај Дрине одјекује.
А непријатељ је с друге стране. Ватра. Дим. Сеча.
Меци звижде. От шрапнема оборен је војник.
У очима питање:” О мојој деци ко ће да брине?”
Бесни злокобни рат – Вештица, Веда.
Недописано писмо стеже рука замрзнута.
После боја тела мртвих су поломљена стабла.
Остају гробља са крстовима војника,
мушка гробља, у колони или расута.
После рата, пустим пољима преживели се враћају.
Тако је лепа очинска кућа, баштица са цвећем.
У строју, са музиком, с развејаним заставама,
враћају се победници, јунаци српске земље!

ПОХВАЛА

ВЛАДА ИЛИЋ, *Јагодина*

ПРЕД КАМЕНОМ ЖИВИМ

Као храм под храстом, у светој трави,
Камен живи, ликом на анђела, војник млад
О рамену пушка, у десној руци лимунов цвет,
Драгој у сусрет, што на пропланку стрепи,
Са Вида, за њене топле груди понет.....

Сродисмо ли се, млађани брате
У ово суро јесење доба
Озледе тврде као мук звездани
Воде благе теку нам видом
Док се у нади тражимо незнани

Дах мој тишину гусне
Отвори цвет ожиљака на души
Чудно настају светлосна зрна
И твој камени лик као молитве пој
С ветром се стопи у звона црна

Сенке нам се саме сплету
У витице свитања на мом лицу
Вином би да прелијем твоје стопе
Нестали корак у трену очајања
У снеговима који се још у нама топе

ПОХВАЛА

ВЛАДИСЛАВ ВЛАХОВИЋ, *(Подгорица) – Косово*

КОСОВО

Што да пјевам о Косову
кад од туда сузе хрле

Зар да питам за јунаке
чије ли их руке грле

С ким да причам и о чему
да Косово не заболи

Какву то моћ земља има
да човјека вјечно веже

Чије очи украдоше
сјен бијеле Самодреже

Како, зашто, куда с киме
тражити раме Обилића

Је ли ово стигла клетва
црне мајке Југовића

ПОХВАЛА

ГОРАН ПИЛИПОВИЋ, *Република Српска*

ОДА ПРИЈАТЕЉСТВУ (СРБИЈИ И НОВАКУ ЂОКОВИЋУ)

Твоја дуга није као друге
Њене сунцу јуришају пруге
А дуга је вијесник свјетла новог дана...

Сунце златно, отвори нам врата
Пријатељу, и брату до брата.

Загрлило сунце своју дугу шарну!

Из класа жита
Из ријеке суза наших
Са сњежних врхова оморика
Из бљеска мача –
Васкрсла!

Кућа моја – колијевка ти топла
Моја мајка – у сузи те скрива
Твој глас – са звоника звоно
Твоја ријеч – вјера
Твој поглед – мелем мојих рана.

Твојим бићем – наше ријеке теку
Руке твоје – мостови што вежу!
Топла твоја душа велико је царство
Вјечито у њој станује другарство!
Ти си звијезда што никад не гасне
У рими си сваке моје пјесме!

ПРИЈАТЉУ
ГЕСТОМ СИ РЕКАО СВЕ!
И, АКО МИ ВЈЕРУЈЕШ
НИ ДАНАС НЕ ЗНАМ КАКО СИ УШАО У
МОЈЕ САВРШЕНСТВО!? –
КАКВЕ СУ ТИ ТО ЦИПЕЛЕ, И НЕКЕ БЕЗВЕЗЕ ЧАРАПЕ?
А КАЈИШ ТИ, ОТПОЗАДИ, ПРОМАШИО ЈЕДНУ
ХВАТАЉКУ
И КОШУЉА ТИ ВЕЛИКА, ПА МОЖЕМО СТАТИ
ОБОЈИЦА
ФРИЗ – ОНАКО, И НИЈЕ НЕШТО
АЛ` ИМА НЕШТО...
ВИРНЕМ У ОГЛЕДАЛО, КАД ОНО – ТИ!

И бићу ти све -
На дну твоме, свјетло ка звијездама
А на трону, звијезда на грудима
На јави ти осмијех новом дану
У сну твоме, топло крило мајке!

Пријатељу
Пријатељу за сва времена
Вјера за мрке невјере!

Твоја дуга животе нам боји
Ти си онај који наду буди
Свјетлу новог дана
И, за нашу љубав, ти само Човјек буди!

Тебе волим, нећу љубав другу
Земљом ходи, с погледом на дугу.

ПОХВАЛА

ДРАГИЦА ДРАГА ГРБИЋ, *Вишеград*

ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВИ

Док звони крстовданско звоно
Уз пјесму дринских таласа
Чујем ехо нашег гласа
Како Подрињем жали оно

Црква Светог Лазара мученика
На ушћу двије реке стала
Још голих зидова одмах је знала
Препознати јато Христових ученика

Вазноси се глас к`о крик рањених птица
За шест хиљада страдалих Срба на Дрини
Што бдију као неугалса жеравица

Хоће ли дочути силни црног лица
Како се веже крв и жила
Као слобода у крилу голубица

- У пролеће 1942. у Старом Броду на Дрини, усташе су звјерски мучили и убили 6000 Срба романијске регије, који су бјежећи од терора хтјели да пређу преко Дрине у Србију.

ПОХВАЛА

ЕМИЛИЈА ЖИВОЈИНОВИЋ, *Крагујевац*

ГАВРАНОВИ ГРАЦИ

Гласоноше опседају
туђе капије
вржогрме вести
са обе стране
чвори се прошлост
из равне линије
стрепим од звука
ратних тамтама
и пратећег јава
крвожедног вука

Немир разврће
залиске свести
кроз сито истина
издваја стања
човечје потребе
злом да мрести
хаос опстанка
у кругу трајања
плаше ме судари
лоших вести

Има ли наде
да бистри умови
оточе задах
неокретних вода

обзоре видике
за меру речи
повере прошлост
суду времена
има ли наде
за измирења.

ПОХВАЛА

ИВАН ГАЋИНА, *Хрватска*

ОБЕЋАНА ЗЕМЉА

Пловни као Дунав у венама теку
од векова давних вера и слобода,
трновито жбуње Срби мачем секу
крчећи будућност небескога рода.

Кроз вихоре битки где армија иде
бојовници храбри трули коров газе,
отаџбину златну и кроз маглу виде
испирући крвцом заметене стазе.

Задрхти ли рука разбуде се снови,
у даљини слика Краљевића Марка,
к'о икона света плавим небом плови
док се Свети Сава моли из шумарка.

Из косовског гроба устају хероји,
снагом Божје воље расте ова чета,
уз Лазара кнеза војсковођа броји
најмоћнију армију целога света.

С пламеним духом племенита раскош
записује причу коју ветри носе,
на путу до славе као некад Милош
православним крстом турски месец косе.

Анђели серафи борбу благосливљу,
ка братскоме хору лети српска вила,
небеса још не памте легију живљу,
сад орао бели шири снажна крила.

Сјаји опет Бањска Страхињића Бана
скупа с Прилепом Краљевића Марка,
нестале су ране од Видова дана,
обећана земља није била варка.

Слободна је раја од отровне змије
која лежи мртва крај косовског гроба,
у староме Скопљу цар се Душан смије,
на српскоме југу више нема роба.

ПОХВАЛА

ЉИЉАНА ВУЈИЋ ТОМЉАНОВИЋ, *Босанска Градишка*

ДАРОВИТЕ РУКЕ

На говорима
крцатим порукама мира
као зрео шипак сјеменкама
кажипрст неке Спретне руке
у неистомишљенике упрт
у такозвани остатак свијета
широм Кугле расут

У Веселе свеске
окићене Великим и малим именима
исписаним словима просперитета и
несвјесно подијељеним
на десетине регистрованих Страна
смишљених
да утапамо и нестајемо

Не затварају уста
ни пред тугом жалом обливеним
лицима испосника која се вуку
од немила до недрага и
чији оброк осиромашен уранијумом
долази из далека
путем добротворним
са свом медијском пажњом и
широким осмјесима
на жару пепела тих Јадована
подгријан

О памети зар то није доста
радости својој одушка да дамо
умјесто да је спуштамо
у тамо неке руке
које ништа
ама баш ништа не жалости

ПОХВАЛА

ЉИЉАНА РИМ ЖИВКОВИЋ, *Београд*

БАЛКАНИКА

Небо се цепа и кључа
вода,
врата Балкана пожаром
горе,
смрт угојена около хода,
свет је обурван у мртво
море,
у мртву маглу мртве
тишине.
За нама бездан,
испред погроми,
погибељ, хумке и празнине.
Србија смрћу опкољена
висока хода.
Отпада перчин небу с темена
и са њим глава погубљена
на православни одар пада.
Од крви вруће из покиданих
њених вена
српско је море рођено
тада.
Србија смрћу опкољена
бронећи себе и свога Бога
високо хода.
Са свих цркава звоне звона,
пожара жиле прастаром небу
спаљује птице,

Србија смрћу опкољена
високо хода,
гасећи посвуда бачени пламен
голим рукама Свете Тројице.
Са свих Цркава звоне звона,
с Троноша звони, Дечани звоне,
из гласа звони Студеница.
Милешева Љевишку зове,
надзвоњава их звонима Жича,
за вуком вичу као чобани,
звонима својим Сопоћани.

Са Хиландара преко мора,
облаком тешким од звоњаве
оглашава се Света Гора
дозвана криком Грачанице.
Вихором звона понесена
пропе се недужна српска земља
посред Косова погођена.
Србија смрћу ослобођена
висока хода
загледана Богу у лице.

ПОХВАЛА

ЉУБОМИР О. ВУЈОВИЋ, Београд

МОЈ РОД

Чим разгрнем вео митова давних,
Из злослутне гуке црнила јама
Кроз слике јада, лепоте и беде,
Шири се чемер и душу ми стеже
Крунећи ловоре победа славних,
Извиру голготе крвавих драма
Понос и слава топе се и бледе,
Самртни ронац умом немо реже

Страдалништва сенке туже из таме,
Беласају кости коротом мрака
У црној сузи невидела дана,
Вапајем болним мук тишине јечи
На сваком вису нарикаче чаме,
Под сваким цветком разјапила рака
Плаче земља незацељених рана,
За усуд страшни нема правих речи

Дубоки бездан издаја и свађа,
Под јелеком лелек заборав јежи
Неслогу вођа легендама скрива,
Мој род мученички наиван и слеп
Херојске оде из пораза рађа,
судбином злом у заблуде бежи
Плаштом јунаштва поделе прикрива,
Вером да је вечан, мудар, снажан, леп

Повесницом туге мој народ дише,
Одвајкад носећи злехудо бреме
Несвестан да у свету лажи живи,
Клићући слави, невичан лукавству
Он историју крвљу срца пише,
Маштом велича прохујало време
И жртви својој безумно се диви,
Тражећи наду у небеском царству

Плаховите мисли гордо га воде,
Из колевке патње, честите свести
Романтичне душе, пркосне воље,
Он заносом слепим предања љуби
Задојен бесмртним дахом слободе,
У детињој срџби стишићући пести
Због поноса врлог одриче боље,
И одсудне битке опстанка губи

Мој народ диван са вечним се дели,
Несвестан јаве за идилом жудећ
Док тражи правду кроз облаке тешке,
За судбу своју нимало не хаје
Измучених снова он сунце жели,
Као нежан цвет усред зиме рудећ
И понавља исте прошлости грешке,
Мој народ диван вене и нестаје

ПОХВАЛА

МИЛУТИН ПОПАДИЋ, *Приштина*

ОТЕЛИ СУ МОЈЕ

Да си крила мени, мили Боже, дао,
летео бих стално , никад не бих стао.
Обиш `о бих редом, српске земље свете,
мада знам, на многим, плак `о бих к `о дете.

Да полетим прво и обиђем места
где имена српског одавно још неста.
Тамо где нам гробља света сама стоје,
још она сведоче шта је било моје.

Споменике наше да видим кад руше
они што су давно остали без душе.
Јер имена српска што на крсту стоје
целом свету кажу: „ОТЕЛИ СТЕ МОЈЕ“

На Космету ја бих божуре убрао,
пред мучене Србе понизно бих стао,
Цветом дарујем Пребиловце свете,
из јаме још чујем – плаче српско дете.

А онда бих хтео Братунац да видим,
не бих да пред њима, Боже се постидим,
већ да и ту слетим и покажем свима,
памтићемо сваког страдалог Србина.

И са једним крилом, летео бих Боже,
када ти помогнеш, знам да и то може,
па да кажем свима да још Срба има
и вечно нек` живи моја отаџбина.

ПОХВАЛА

ПЛАМЕНКА ЂОГО ВУЛИЋ, *Београд*

ХЕРЦЕГОВИНА

Памтим те у светлости
што се просу с неба плава,
памтим те у мирису
кадуље и вреска
и поју птице,
памтим те у јутрима
праћене измаглице.

Док грлим те душом
и срцем што за те куца,
док зрење чува у камену стазе,
док гргур потока
у души одзвања
и зуј пчела у коси спава,
још свеже мирише
покошена трава.

Вратићу ти се, можда,
у неком сјајном дану,
када камени путељак,
пој птица и зуј пчела,
када глас потока са мном
и мирис свих трава
оду пут неба плава.

ПОХВАЛА

РАДОЈИЦА РАДОВИЋ, *Цетиње*

НА БАДЊЕ ЈУТРО СЕ ПОСВЕТИЛА МЕДОВА

Тамо гдје се људски костури са металним растачу,
Под вјечитом стражом морских сирена и вукова,
И, кад су буре, као тек рођена дјеца заплачу.
На Бадње јутро се посветила Медова

У само буђење дана, под ведрим небеским сводом,
Батаљон добровољаца пресрео је вод злих духова
И четиристо њих је повукао под водом.
На Бадње јутро се посветила Медова!

Умрли су гнусно - све брат до брата и јунак до јунака,
Борци препуни чежњи и најплеменитијих снова,
Прежељни мириса тамјана и жара бадњака.
На Бадње јутро се посветила Медова!

Надомак сурих брда младозорни ратници су пали
Без пушке и без метка, без заклона и без рова.
И већ големо мртви, громко су издисали.
На Бадње јутро се посветила Медова!

На само половину миље од Светог Јована обале,
Свака кап мора претворила се у кап отрова,
Као да су га најжешће гује избљувале.
На Бадње јутро се посветила Медова!

Тако близу копну, а од спаса предуго и предалеко
Одвијала се драма стотина трагичних ликова,
Али ниједан није похулио на Бога, ни клек'о.
На Бадњи дан се посветила Медова

Распршио се поглед ка небу и слеђен остао да лута
Тек стасалих младића и несуђених редова,
Пристиглих из рудника и са далеког пута.
На Бадње јутро се посветила Медова;

Низ баксузни Бриндиси су се куле среће сурвавале
И незауствљиво тонуле попут тешких каменова,
Гушићи се у тмини, нијеме и посустале.
На Бадње јутро се посветила Медова!

Брда најдивнијих жеља вода је бездушно поклопила,
Тамо гдје нема ни острва, ни лида, ни спрудова.
И у дубинама их вјечита туга обгрлила.
На Бадње јутро се посветила Медова!

Ледена омча воде циљала је набрекла ратничка срца
Док им се обавијала око удова, појасева и вратова.
И нико није стигао више но једном да загрца.
На Бадње јутро се посветила Медова!

Надврискивали су се над смртно рањеним бродом,
Језиви крици утопљеника и гладних гавранова.
И разлијегали се модром јадранском водом.
На Бадње јутро се посветила Медова!

Тамо гдје се људски костури са металним растачу,
Под вјечитом стражом морских сирена и вукова,
И, кад су буре, као тек рођена дјеца заплачу.
На Бадње јутро се посветила Медова

ПОХВАЛА

САБАХ АЛ ЗУБЕИДИ, *Ирак*

БОЖЕ, ЧУВАЈ СРБИЈУ

Након лутања по свету
Изгубљен између јаве и сна
Нашао сам у твојим светим недрима
Мој дом.
О, мила моја Србијо
Ти си увек била
И бићеш за мене
Мој анђео чувар
Светлост живота
Свежа роса раног јутра.
О, Вољена моја
Остаћеш заувек у мојој души
Вечна песма љубави
Коју ће певати
Дању и ноћу.
Сутра ћеш имати мира
И вратиће се твој небски осмех.
Ти си увек била ведро
Између јада и наде
Проћи ће тешки дани
Црни облаци
И свиће зора.
О, драги мој Боже
чувај Србију
чувај њен род
Благослови је

Благослови нас
Она је анђео нашег живота
Са њом остаћемо
И у добру и у злу
До последње капи крви.

ПОХВАЛА

САЊА МАНЧИЋ АЛЕКСИЋ, *Смедерево*

ТЕБИ КЛИЧЕМ

Злато моје где се деде
од рођења у повоју,
на крилима голуждравим
паперјасте ничу седе,
док те испод ребра тражи
ово срце жељно тебе?

Ајд одмори не тумарај
мој си дамар, део мене
мирно куцај, рађај, бујај
тебе чува, тебе греје,
ово парче мога Сунца.

Грано златна не ломи се
ја сам руке раширила;
око тебе свила себе
и под крошњом проходала,
ту рођена, ту родила.

Изникла и убрана
као ветром расејала,
испод стабла од записа
и у њиви сред пшенице,
само љубав посејала.

Да ти ниче да ти цвета,
мојим дахом нека дише,
нашом росом да мирише,
да се роди и умножи,
око света и још више.

Жељо моја зарођена,
поносна и подојена
млекоом мајке порођене
напојена сузом јалове невесте
обасјана осмехом жене оплођене.

Теби плачем, теби кличем!
Чујеш ли ме,
ти мој роде,
моја земљо,
мој народе!

ПОХВАЛА

ХРАНИМИР ХРАНЕ МИЛОЈКОВИЋ, *Сокобања*

НЕЈАКИ НЕНАДЕ

(г л о с а)

„...А он срећан“, сред Косова равна
Где од криве дамаскиње паде,
Спава – невин ко заклано јагње,
Спава, тужне Млаве миловање
-Соко лепи. Нејаки Ненаде...“)

Јуче стигла Лазарева клетва,
пут Косова све се мушко справља,
биће тешка предстојећа жетва
А ОН СРЕЋАН, СРЕД КОСОВА РАВНА.

На косидби где се главе косе,
кад се бори до последње наде,
крв се просу као капи росе
ГДЕ ОД КРИВЕ ДАМАСКИЊЕ ПАДЕ.

Прође хука невиђеног боја.
У зори крвавој, у само свитање,
где су главе падале без броја,
СПАВА – НЕВИН КО ЗАКЛАНО ЈАГЊЕ.

Млави исток зору најављује,
ал` пресахло цура радовање,
тужбалица гором одјекује:
СПАВА, ТУЖНЕ МЛАВЕ МИЛОВАЊЕ.

Песма ће се по њему назвати.
Међ` јунаке он млађан остаде.
Спавај, душо, нећеш остарити
- СОКО ЛЕПИ, НЕЈАКИ НЕНАДЕ.

„...а око моје беле куће поред пута,
цветају трешње, јабуке и шљиве...“

Д. Ерић

АЛЕКСАНДАР М. АРСЕНИЈЕВИЋ
Београд

РАДУЈ СЕ, ЦРНИ ГЕОРГИЈЕ

Ореш не земљу, но усирен мрак,
не ралом но расковником-кубуром,
да изореш надежду која у бездану
жари се безнаднима као зеница јасновидна,
да изореш ватру коју ће загристи свако -
и слепац, и ништак, и кљаста, да изореш зору
коју ће познати свако унутар сопствених прса.

*Орахе збираш у Орашац,
брцима кротиш вукове!*

Сејеш не зрнад но искре, шестокриле,
што зачињу чудо, и зубате ускличнике
што расту у војску, која се множи
из ништења, која не спава, не једе, не пије,
која дише не ваздух но светлозарје,
која разбуктава се у приказанье,
у ломачу надоблачну, заглушујућу.

*Упрежеш ветар у таљиге,
пожаре спрежеш да служе ти!*

Жањеш не жито но жарје, не српом но срцем,
не сутра но сада, да нас овенчаш –
не круном но главом, не туђом но својом,
одсеченом, зарном над мрчавама,
коју пред нама носиш као пожарну зубљу

на којој се згрејати неће нико ко на њој
не сагори до сунчаних срчика смртности.

*Множиш крошње у куришуме,
орла од плама узјахујеш!*

Рукама ватре укршташ Мораве
над Шумадијом да нас научиш, смртне,
да се не бојимо смрти, већ животне трулежне,
пуне злосмрадног страха. Косом од сунца
косиш нам цвокот у костима, да нам
благословиш мрз против трулежности,
да нас увериш да је баш сада - никад или сад.

*Разгониш мраке и акрепе,
аждаху пробадаш над Шумадијом!*

Шумадијом газиш, пун огњеног пролећа:
за тобом све изниче, буја, усправља се:
плесан у свице, сенке у фреске, мртви у руже,
руже у цркву, црква у трпезу, пуну хлеба
и меда, сира, сланине, лука, ракије,
пуну најлепших синова, још лепших кћери,
светих и пре рођења, чије коло не престаје.

*Прецирн од вождовске муке,
светац - од кумовске руке!*

Показујеш пут нам знамењем главе
над шумама, не своје но Лазареве – доказом
сунчаним да нас је више кад нас је мање,
јер смо на своме, не свога оца, но Небеског,

овде, на горњој очевини, скупљој и од
будућности, да ћемо стићи у Царство,
боси по срчи ужареној, трчећи и певајући.

*Сунце ти је у опанцима,
радуј се, Црни Георгије!*

АЦА МИТРОВИЋ ЛАХОР

Ниш

СЛОБОДО

Слободо
носимо те попут Сунца
топло у недрима
што руди изнад Козаре

уз гитару
док певам о љубави
у маслињаку белог голуба
шумори
ехо меридијана и година

Слободо
из крвавих бодљи Јасеновца
вриснули су пупољци
из којих зарумени
мирис будућности

Не
не бој се
у њиховим жилама
шуме Дрина и Неретва

Слободо
док класаш на пољима
и ослускујеш жагор нових квартова
приносимо ти своје осмехе и снове
дрхтаје из школских клупа

своје прве пољупце
износимо стихове генерација
генерација пркоса и видика
стихове С у н ц а

БОБАН БОКИ ПАУНОВИЋ

Пожаревац

ЂУРЂЕВДАНСКИ ВЕНАЦ

-Ој, Србијо, волиш се до гроба-
Ој, по пољу лете, разбацани крици,
ни ветри их јаки, скупити не могу;
падоше к'о жртве у последњој бици
са телом на земљи, а са душом Богу.

Као да још трају, сред крвавог пира,
одјекују гласи тих палих јунака;
за Србију мајку, зарад њеног мира,
за слободу часну и њених барјака...

Огњиште се Свето, само душом брани
и пламен се његов вечно распламсава;
од гаврана црног, кост се не сахрани,
на небу још душа Српска васкрсава.

А тамо у пољу где лептири лете,
под корењем цвећа, костури се крију;
Ђурђевдански венац, од њега се плете,
те јуначке душе, пуним сјајем клију...

Над Плавом где вечно, снева младост она,
исписаће талас име сваког роба;
Ђурђевданска опет, зазвониће звона...
Ој, Србијо мајко, волиш се до гроба!

БОРИСЛАВ БОРА БЛАГОЈЕВИЋ
Ђуприја

МОЈА БРАЋА

Све што може да се прода
Продали су моја браћа
Ми ни свесни били нисмо
Ко купује а ко плаћа

Продали су окућницу
Шљивар изнад родне куће
И бачвану крај врбака
Плава јутра у свануће

Продали су без тапије
Све ђутуре и од ока
Све ливаде до јаруге
Бистру воду из потока

Њиву што нас хлебом храни
У закуп су јуче дали
Сад причају правдају се
Где је међа нису знали.

А међа је све док може
Поглед птице да се вине
Продали су део неба
Белог орла у висине

И ћувике што међају
Од силника што нас бране
Грожђе што нас вином поји
Манастире разидане

И утробу земље ове
Где се нови камен рађа
Старо гробље поред пута
Продали су моја браћа

И све наше крвотоке
Што долазе из далека
Продали су све изворе
Све кладенце белих река

Православље славу веру
Колач што се даје сину
Продали су моја браћа
Тиху модру месечину

Продадоше браћа браћу
Расејаше кости њине
Ко ' да овде никад није
Било правде и истине

Продадоше цреп са куће
Кисну греде откривене
Труне душа у огњишту
Продали су део мене

ВЕРА ЈЕЛИЋ
Крагујевац

КОЈЕКУДЕ КАРАЋОРЂЕ

Којекуде Карађорђе
светло име Србиново
с поносом си проносио
љубио и бранио.

Којекуде Карађорђе
поздравља те Српство цело
нежне виле чуварице
и шљивици модронеби
и ракије веселице.

Којекуде Карађорђе
од детињства тиранија
дане твоје чекичала
огњиште ти убијала
од немила до недрага
непрестано тебе слала.

Којекуде Карађорђе
да преживиш обест силе
кулучио
пастирио
резбарิโอ
сиромаштво вредном руком
и памећу умањιο.

Којекуде Карађорђе
уграбљеном воденицом

тирани ти живот млели
жито беде посејали
све глобили, убијали, силовали
и неправдом светковали.

Којекуде Карађорђе
Ал` самлети могли нису
веру, понос, пркос,
сев деснице бранилице.

Којекуде Карађорђе
до сокола узрастао
и висине досегао
јато твоје узвисио
и Србију умудрио, просветлио.

Којекуде Карађорђе
те висине силе твоје
не поднесе ниске душе
жељне власти клеветаше, подметаше
јаму смрти ископаше
Покајницу подигоше
свој срам тешки да искупе
у каљузи образ оста
без опроста.

Којекуде Карађорђе
сред Тополе име твоје
у висини с' орловима
небу с' диже
да потомству
 сија светли,
свакој сили да запрети.

ВОЈКАН ИВКОВИЋ

Петка

НЕ НАЂОХ ГРОБ СВОГ ДЕДЕ НА ВИДУ

Не нађох гроб свог деде на Виду...
Понео сам усахли цвет љиљана
кога сам дуго чувао у хербаријуму својих снова
и шаку плодне земље стишке.

Побунио се језик у мени од кључева јарости,
газим по високој трави ал' не налазим
барјак и ону песму радости
загрљених момака из Пожаревца.

У руци држим печат Немањића
а понео сам килограм воска.
На Ускрс палим свећу за светог Спиридона
а моји свеци сербски
засветлели крај пристаништа
и као да живот није ништа
с' каменом на дно мора
иду три беле лађе пуне Србовића!

Не нађох гроб свог деде на Виду...
Каменим путањама и мирисима лимунова
заинатила се љута ракија мученица!
На острву смрти
ђаво се у ветар претвори
те нам сметаше свеће да упалимо
али ми рабови сербски
од камена заклон начинисмо
и воштаницу направисмо.

Не нађох гроб свог деде на Виду...
Ал' очи му још сјаје из књига живих
и име се изговара с колена на колено,
сабља с којом је сустигао аждају у Стигу
сваког Ускрса и Божића
сети нас да Србина још има.

ДАЈАНА ПЕТРОВИЋ
Ваљево

СТАДО ОДАБРАНО

Ако икада у својој гордости
Заборавимо на вас мученици српски,
Нека и нас Господ заборави.
Ако и поред очињег вида
Превидимо гробнице и јаме,
Нека нас земља к'о слепце прогута.
Ако у грешности својој светињу оставим
Агарјанској погани да је оскрнави,
Света Богомати нека нас остави.

Ако ли у својој слабости
Косово продамо за земаљско...шта,
Судњег дана како ћемо изаћ' пред Лазара?!
Ако те се у безумљу каквом
Одрекнемо, Христе,
Од православља главу окренемо,
Име Ти нагрдимо,
Колач не умесимо,
Свећу угасимо...
Зарад Светог Саве који је упали,
Ти се, Господе, над нама сажали.

Ал', и кад свег се сећа
И све кад поштује,
Је ли Србин човек који Бога не зна?
Ко је Србин без мучеништва свога
До кукаван роб и издајник,

Куд ће Србин до Царства Небеског
Ако л' нема гробница и јама?
И какав је Србин без светиње,
Него безглав, безнадан и празан?
Зар се може без милости Мајке,
Осим у злу ходити и мрети?
Шта је Србин без Косова:
Празна душа ко празна светиња,
А с Косовом небес' литургија!
И зар може Србин без Господа,
Осим бедно и проклето, тешко...

Па ако л' се може Србовати
А вере се, у Бога, одрећи,
Шта рећи...?
Осим само:
Нека нам је просто
Стадо одабрано.

ДЕЈАН НИКОЛИЋ

Шабаци

ОД ДРВЕТА НОГЕ ЋЕДА РАДОВАНА

Непосредно пред бој на Салашу, састану се Јанко Катић из Рогаче, Вујица Вулићевић из Азање, и Змај од Ноћаја - Стојан Чупић. Овај догађај, као и сам бој, опева и од заборава нам сачува, народни песник, слепи гуслар - Вишњић. Почетни стихови ове песме гласе:

1806. „Вино пију три српске војводе,
у богатој и поносној Мачви,
у лијепу селу Метковићу
а код двора Петра пијутри Херићева.»
2013. И прохуја двеста лета, Срби више нису раја,
жетва је у јеку, летина се спрема,
из амбара стара, деце цика, вриска, граја,
ненадано, однекуда,
изронише од дрвета ноге Ћеда Радована.
1914. И потече прича!
Три брата, три Ерића, три сокола и три тића,
Дринске дивизије, б. пешадијског пука,
Радована, Владислава и Живана,
у рат испратила мајка ...
Тужне вести с фронта, стижу једна другу,
мало село Метковић, завише у тугу.

На Св. Саву, пред иконом светом,
крај записа старог, гологлав старац,
капа у руци, по цичи-зиме,
моли се Богу и Светом Мини,
заштити Боже војника сваког,
Француску земљу, Русију царску,
краља и српску племениту међу,
Грчку и Јадран, учини Боже да мирно пређу.

И стиже вест; војник се један кући враћа,
на раскршћу пустом, ко стећци стари,
усправно стоје, чекају немо,
мајчине руке, сестринске сузе,
сви преци и нерођена браћа.

Занемеше птице, застаде и време,
задрхташе усне, скамени се тело,
заледише очи мајке Лепосаве,
без ногу кад виде сина Радована;
два сокола и два тића, Владислава
и Живана, и двадесет других од Ерића
соколића, отаџбини живот даде.

1941. Швапски бајонети ... Опет пале Мачву,
солдати обесни двери ногом руше,
у Ерића дому, нејач дрхти, цвили,
одлучно ко некад, усправи се старац,
медаља за храброст, на срцу му сија,
зашкрипаше ноге Ерић Радована,
устукну официр Немачкога рајха,
помилова нејач, поздрави јунака,
и неста без трага.

2014. Код „Херића двора», опет су три тића,
из Грчке ћемане, засвирати знају,
па зацвиле често о француској лађи –
што не знају стари, и „Тамо далеко“ –
што не учи школа ...

О прошлости нашој, што хоћете знати,
упитајте и Ви, пре сутрашњег дана, све ће вам
то касти ...

Од дрвета ноге Ђеда Радована.

ДРАГАН МАТЕЈИЋ
Крушевац

ЂЕЛЕ КУЛА

Сатеране у резерват
као племе Зулу,
опет нам траже главе
за нову Ђеле кулу.

Кукавно време
затира се племе.
То српство наше
опет продаше.

Време сад ново
судбина стара,
костурница српства
у небо пара.

И сад нам кости
историја глође,
српство се тули,
Јуде нам Вође.

ДРАГАН ПЕТКОВИЋ

ЈА САМ ИЗ СРБИЈЕ

(инспирисано песмом Милорада Шаровића „Стани Србијо“)

Хвала ти, поето, што истину збориш
о времену овом где заборав влада.
Да трајемо данас, животе су дали
«прометеји наде, апостоли јада».

Тешко сваком оном ко се себе стиди,
а велича туђе одричућ' се свога.
За дуката шаку који веру мења
овај живот живи не бојећ' се Бога.

Нису европејци они што се праве,
ко богови мали кад пале и руше.
До колена нису нашем Светом Сави
што владати одби зарад своје душе.

Знам, доћи ће време истине и правде,
од воље Божије ништа јаче није.
Наша деца неће бежати одавде,
с поносом ће рећи: .
Ја сам из Србије!

Из сваког се мрака нова зора рађа.
И ово ће проћи ко` и све до сада,
времену обмана крај ће брзо доћи.
Овом светом земљом разум ће да влада!

ДРАГИША ЕРАКОВИЋ

Ниш

ЦРНИ ВЕК

Како певати
После два Балканска рата
Два светска рата
Братоубилачке мржње
Рата са Ђаволом?

Живот и понос јесу песма
Србин је поема небеса
Светлост човечанства
Волим то што јесам
Србин од крви и меса.

Не могу да нестану
Они који анђеле чувају
Молитва слободољубља
Ореол су Србина
Зато сија и траје.

Црни век је прошао
Не поновио се
Двадесети век
Век нашег искушења
Нећемо заборавити.

ДРАГОСЛАВ ЛАЦКОВИЋ
Панчево

БРОД ЗА КРФ ОПОРИ

срели смо се пред паклом
поломљених ногу
уносио нас је зли дух
отровао сам драгу
љубећи море
на чијој површини
гори
девичанство огњишта
над нама
развучена промуклост

бродови
проносе
капљице растанка

сломљен се састављам
тамо далеко где лимун зри

ДРАГОСЛАВ СТЕВАНОВИЋ ГАЛЕ
Ниш

МОЛИТВА

Ветар са манастира
Као светлосни звук
Означава времену ватру
Добро јутро ноћи безгласна
Добро јутро уснула птицо
Добро јутро вртешко дана
Са гавранових крила
Слеће Шар планина

Из прошле ноћи све су звезде
У загрљај сунцу пале
Молитва се расколачила
Као грмљавина
Моје чело се ослања
На сновиђења
Постајем грм на киши
Кога кљују жедне врране
Преко стаклених видика
За добар дан

Подне је
Кроз сунце плови
Зелено перје
Капље бреме у неспокој
Као жртвована песма
До заласка
Просута небом
Траје молитва за Србију

ДУШАН Д. ЖИВАНЧЕВИЋ
Добановац

КЛАЊАМ СЕ

Вама у славу праоци моји
Чувари свете и родне груде
Којима у крсну и крајпуташу стоји
Окамењени поглед на веру и људе...

Клањам се смерно – недогледно!

Вама са чизмом, мањерком и пушком
Што кости расејасте од Саве до Вида
И вама што прођосте голготу с муком
За којима и данас земља тужи и рида..

Клањам се смерно – недогледно!

Вама Србима под влашћу Беча
Обешеним о дуд у порти гологлави
Стрељаним пред јамом живого креча
Што бесмртно за нас сте пали.

Клањам се смерно – недогледно!

И вама Српкиње мајке и кћери
Што вас одведоше пси страшног рата
Чији животи осташе ван кућних двери
А жељне сина, мужа, оца и брата...

Клањам се смерно – недогледно!

ДУШАН МИЈАЈЛОВИЋ АДСКИ
Ниш

ВИДОВДАНСКЕ РАНЕ

*Стари снови наши нису били варка:
На Српскоме Југу нема више роба; ...
/ Заробљеној браћи - Велимир Рајић /*

Стари снови наши као да беху варка
Опет руше светиње ломе стабла млада
Ми с ума сметнусмо Милоша и Марка
Нејач нам и даље као некад страда

Витезова нема а са образа нам сиђе стид
Велике нам куће мале - не рађају се деца
И без олуја и громава ми главом кроз зид
Деца смо славних предака са срцем зеца

Опет видамо ране давног Видовдана
Руше наше кућне греде скрнавe гробове
Вечитог нестајања отвара се нова рана
Никако да и ми једном досањамо снове

Опет је подла гуја дигла своју злу главу
Језик јој палаца на све четири стране света
Опет нам газе ливаде - пале суву траву
Свака би фукара у дом да нам се ушета

И вук нам у планини остао без урлика
Орао као да више није жељан узлета
Бледи слика славних балканских ратника
Док нам свака колевка сања смех детета

ДУШИЦА МАРКОВИЋ

Јагодина

МАЈКА АНГЕЛИНА

Увија се Сава дуж бедара жита
У њој сунце гнезди таласа колевку
шире плећа бразде и поља су сита
лађа света плови граду Купинику.

Бол удове часне тврђава је скрила
Кад сахрани мужа испод њеног свода.
Бранковића круна изнова се свила
Јер сазида цркву све од грађе брода.

На земљу ту свету са миром тамјана
сиротана њених крочила је нога
Георгија смерног, Маре и Јована
нових мученика отачаства свога.

ЕМИЛИЈА ЕМА ЖИВКОВИЋ
Крагујевац

МОЖДА СПАВА

„Заборавио сам јутрос песму једну ја,
Песму једну у сну што сам сву ноћ слушао:
Да је чујем узалуд сам данас кушао,
Као да је песма била срећа моја сва.
Заборавио сам јутрос песму једну ја.“

Владислав Петровић ДИС

Где смо били? Све ил је сан – или наше?
Лаж. Истину од мене крио, а не зна:
Својим рукама још увек као да ми маше.
Заборавио сам јутрос песму једну ја.

И ноћас мислим о теби, као свом небу.
Одлазак твој у плаветнило. Покушао...
Ах, горак ил си, горак – о мој бели хлебу?
Песму једну у сну што сам сву ноћ слушао.

Од питања тих боли, боли ме глава.
Хајде реци једном, а да ли си знао:
Када киша пада како расте трава?
Да је чујем узалуд сам данас кушао.

Не – које нема, лепотом непребола сја.
Гледа и види на то око будно,
док се спрема сну или док још песму тка.
Све је! Не! Али и није узалудно!
Као да је песма била срећа моја сва.

Идем. Питам се: да ли неко чека?
Путем врлети ветар пркоси – ћарлија.
Зашто ли бури у грудима нема лека?
Заборавио сам јутрос песму једну ја.

ЖЕЉКО Д. СВЕТОМИРОВИЋ
Калишите

СРБИЈО

Света земљо моја
опет лепотице
очи зле душманске
похотно у тебе буље.

Опет би да те обешчасте
пале
очи твоје бистре реке
плаве и зелене
да замуते.

По ко зна који пут
докле
докле пси худи на тебе насрћу ми
земљо моја, лепотице, рају над рајевима
тебе да ми погане хорде и чопори нељуди ...
не дам!

Земљо моја, лепотице, мајчице
сузама те задојисмо
крвљу отхранисмо
костима нашим-срмом најскупљом оденусмо.

Не бој се драга моја једина...
знамо ми тајну
што нам шапатом преци испричаше
знамо.

Причаше нам стари наши
уз огњишта и ватре логорске.
Причаше нам фрулом чобанском
и гулама јаворовим.
Причаше нам песмом јежилицом и косодизалицом.
Причаше нам сузом, тешком, ратничком.

Не бој се драга моја једина...
знамо ми тајну
што нам шапатам преци испричаше
знамо.

ЖИВОЈКА МИЛИЋ

Црљенац

СНОВИЋЕЊЕ

Који си санак уснила,
пре много векова,
ноћ уочи Видовдана,
прелепа госпо Лазарева?

Тутањ завађених муња и громова,
јато црних гавранова,
девојачке сузе искапане
крунице божура покидане.

На жртвеник уз молитвеник,
пупољак изнедрени, невери подарила.
Не би ли Србија злој коби одолела.
Кржаве жетве и клетве, спасењем задојила.

Дал' и сад на небесима,
прелепа Госпо Лазарева,
испредаш нити незаборава,
ноћ уочи Видовдана.

У постељи од надања,
и читаш измеђ' редова,
запис о судбини Косова,
прелепа Госпо Лазарева.

Измоли од Господа,
колевку сунца.
да увек изнова радо,
над Србијом заруди младо.

ЈОВАН Н. БУНДАЛО
Београд

ТЕРМОПИЛСКИ КЛАНАЦ НА САВИ

Док стојим испред скупштинске зграде,
ближи сам вечном праху него себи,
са болом и понижен гледам јаде.
О, Свети Саво, обраћам се теби:
„Србине, оче, миритељу браће,
ово је и за тебе озбиљан задатак.
Видиш ли ове што штрајкују глађу,
дугује им отаџбина некакав додатак.
Провели су у рату три недеље «патне»,
Лежаће, кажу, јуначки на стражи,
ако не добију дневнице ратне.

О, Свети Саво, штап свети покажи,
подсети их на славног Обилића.
Подсети их на мајора Гавриловића,
на свете речи тог храброг човека.
Подсети их на оно славно вече,
на октобар, с почетка прошлог века.
Подсети их што мајор тада рече.

Усправан, горд, усред ратног хука,
ори се глас испред гладног пука:
„Војници, јунаци, трећепозивци и ђаци!
Ноћас, тачно у три,
пре но што се јави први петао,
образ Београда има да буде светао.
Спремите пушке и бајонете.

Спремите бомбе, изоштрите грла,
на праг наше престонице свете,
ноћас ће пасти наша крв врла.
Војници, јунаци!
Пук нам је брисан из бројног стања,
с тога је, браћо, наша брига мања.
Наши животи више не постоје,
уздани су у темељ отаџбине наше
нека се душмани за своје плаше.

Они што преживеле броје
нису за нас требовали храну,
зато храбро, напред, уз мене ко је,
у вечност свету ка судњем дану.
Војници, јунаци!
Трећепозивци и ђаци!
Јуриш за мном у вечне висине,
у сусрет освиту зоре плаве!
За краља и отаџбину!
Напред! У смрт до славе!“

Надирале су швабе попут лаве
јуришали јунаци уз свог мајора,
падали к’о снопље по обали Саве.
Много је мртвих оплакала зора.

Железнички насип и данас вида ране,
још кошава шапуће легенду врбацима.
Сава се ту примири, за тренутак стане,
почасни поздрав одаје јунацима.

О, Свети Саво, они су своје дали
Отиди, оче, до скупштинског здања,
кажи заблуделима да су овде пали
обични људи, ал' вредни поштовања.
Кажи им да не отварају ране нове,
кажи им да не преврћу труле кости,
и кажи им да су у божијој милости
они што гину када отаџбина зове.

ЈОВИЦА ЂУРИЋ МАЈОР

Ниш

РЕЗА ОД КЛЕТВЕ

У свим годишњим добима лире
Париз шета своју децу
А у мом календару
Сламњача
Свраб чоје
Лице кандила
Гумени опанци у носу
Споменици
Буљук у чете
'Ајдучија
Рало по друмовима
Реза од најтеже клетве
Тајна
Која се икони на чување шапуће
И у шапутану оловом залива

ЉИЉАНА РИМ ЖИВКОВИЋ
Београд

БАЛКАНИКА

Небо се цепа и кључа
вода,
врата Балкана пожаром
горе,
смрт угојена около хода,
свет је обурван у мртво
море,
у мртву маглу мртве
тишине.
За нама бездан,
испред погроми,
погибељ, хумке и празнине.
Србија смрћу опкољена
висока хода.
Отпада перчин небу с темена
и са њим глава погубљена
на православни одар пада.
Од крви вруће из покиданих
њених вена
српско је море рођено
тада.
Србија смрћу опкољена
бранећи себе и свога Бога
високо хода.
Са свих цркава звоне звона,
пожара жиле прастаром небу
спаљује птице,

Србија смрћу опкољена
високо хода,
гасећи посвуда бачени пламен
голим рукама Свете Тројице.
Са свих Цркава звоне звона,
с Троноша звони, Дечани звоне,
из гласа звони Студеница.
Милешева Љевишку зове,
надзвоњава их звонима Жича,
за вуком вичу као чобани,
звонима својим Сопоћани.
Са Хиландара преко мора,
облаком тешким од звоњаве
оглашава се Света Гора
дозвана криком Грачанице.
Вихором звона понесена
пропе се недужна српска земља
посред Косова погођена.
Србија смрћу ослобођена
висока хода
загледана Богу у лице.

ЉУБИСАВ ГРУЈА ГРУЈИЋ

Пожаревац

ЦВЕТНА ПЕСМА

Тамо на пољима где је вођен рат,
засадимо руже беле и црвене.
Гинуо је човек, умирао брат...
Цвеће нек процвета, прошлост нек увене.

Чему сви ратови и војничка блуза,
том лудилу људском нек буде свршетак.
Руже нек залије тек по нека суза,
утоне у земљу где је рас'о метак.

Доста нам је било и мржње и зла,
нек се шпалир цвећа као ђердан пружа.
Није ова планета ни тесна ни мала
Да не може бити од љубави дужа.

Не смеју државе да воде лудаци,
нико не сме туђу да откида главу...
Сељаци на њиви и у школу ђаци
ратницима палим нек` чувају славу.

Уз топовских цеви љубав нек излеће,
незнанац незнанцу нека буде брат.
На пољима бојишта засадимо свеће,
из речника, заувек, бришимо реч рат.

Засадимо руже, црвене и беле,
уместо оружја развијајмо машту,
а од пола планете или чак од целе
направимо најлепшу, цветну пуну башту!

МИЛАД ОБРЕНОВИЋ

Рогатица

Република Српска

У ПРОВАЛИЈУ ИСТОРИЈЕ

Вијекове нам читаве извлаче из руку
испод стопа отимају прашину и путе,
корове и туже пуне њиве хранитељке
а неразмеђене међе другоме под скуте.

Судбину нам умрачише најцрњим бригама,
живородна у колијевци умиру ђеца,
кроз авлије вуци завијају крволочни
потамњела кандила и иконе од свеца.

Тумарамо безглаво небеским висинама,
спржили нам коријење очињега вида,
разгрћу прах и пепео спаљених моштију,
тужи и тишти јадање од бола и стида.

Од дима и гаражи очемериле се душе
гледамо, не видимо, црни се и смркава,
пола нас угробљено, за пола се и не зна,
одрекосмо се себе, манастира, цркава.

Разогњиштили преварници наше трајање,
груди и груду родну раскомадали крици,
молитве и бденија наричу и јецају,
од злогворника на мислима нам ожиљци.

Обездушени и незнани у далекости,
низ утамничене душе капље тишине студ,
не зори и не свиће и откуд би требало,
не чују се звона, јутра и сунца ниоткуд.

Од страшника осуђени на прогон и муку,
сумрачје, јад и врисак на гумно вјештичије,
изгубисмо везу с тлом из кога смо изникли
стрмоглављени У ПРОВАЛИЈУ ИСТОРИЈЕ.

МИЛЕНА ЈАЦАНОВИЋ

Пожаревац

ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВИ

Ожарена погледом светих из олтара,
ја знам све стазе и пут што нас води,
срце ми ко` камен о камен удара
када о миру сањам и слободи

Ја знам крв чија тече ми кроз вене,
толико их је, у песму не стају,
орали су њиве и волели жене
и на олтар живот дали завичају.

Зато залуд прете силом огња, мача,
ја у страху клечим сама пред господом,
који ми веру и снагу ојача.

Када ми разбију крчаг са слободом,
одем на узбуркан од суза и плача
сунчани извор са савином водом.

МИЛИВОЈЕ ЈОВАНОВИЋ ЧЕСМЕН

Панчево

АМАНЕТ

Када ми данас очи виде
мирну и тиху пучину плаву
кости њихове на дну мора леже
јер нису хтели сагнути главу.

Колона дуга, велика голгота
толике смрти Боже ме прости
за Краља свога и отаџбину
посејали су успут своје кости.

Ту на обали Албаније
живот је био на дохват руке
с' мора гледали а нису хтели
да им прекрате страшне муке.

Ту је падало Српско снопље
болести, глад и самртне косе
помоћ су чекали и молили се
многима биле ноге босе.

Николај викну у задњем часу
да спасу од смрти многу браћу
тек тада одвезоше их на опоравак
многи добише на мору даћу.

Острво Видо та Српска кућа
суро̀ва судбина тако је хтела
да Плава Гробница за навек прими
и у се похрани њихова тела.

Аманет можда или прокуна
За Краља, Србију крст и славу
смрт не сме никада препрека бити
за Слободу да Србин залoжи главу.

МИЛИВОЈЕ ФОРГИЋ
Банатски Карловац

ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВИ

(Јунацима Колубаре)

Погледај сине Колубару!
Бистром водом сунце плови,
Испод камена клен се скрива,
Дечак безбрижно рибу лови.

Трава обале прекрила нежно,
Опојно цвеће лахор њише,
Пастир напаса стадо бело,
Нови дан слободом дише.

Птице буде уснуле шуме,
Пропланци маме младо лане,
Воћњаке прекриле шљиве зреле,
Сељак у њиви пре зоре ране.

Тај исти сељак четрнаесте
У опанцима одевен гуњом,
До ногу потукао Поћорека,
Мајке нам зави црном струном.

Војвода Мишић из Струганика
Водио је војску до победе.
Пред војску стаде и узвикну;
Дани у ропству ништа не вреде!!!

Колубара тада црвена беше
Од крви војника и сељака.
Свака је стопа земље наше,
Натопљена крвљу од предака.

Дали животе за поколења
Да граде живот нови и бољи.
Поносно подижу децу своју,
У слободи по својој вољи.

МИЛИЈАНА СЕТА

Ниш

ПРАШТАЈ ЗЕМЉО

Праштај земљо
праштај моћна
суво небо црне воде
и уходе
у мојој води
потонуле.

Праштај моћна
нож и бритву
и болове неслућене
невиделе Симониде.

Праштај крике соколове
и бисере из очију
посестрима моје чедне
верне љубе Дамјанове.

Праштај моја
не било ме
ноћне грехе и залуте
зобрађених невестица

Двери прости
згасле ватре
И перчине посечене
и јауке
и залуте
преосталих гавранова.

Праштај опет
топла моја
гњила прса удовица
и звериње престрављено
у шумици пустаници.

Ал'не прости
не било те
љуту змију чуваркућу
у кандило уплетену
где наш светац отпочива
с песмом нашом
на уснама.

МИЛОВАН БАЈОВИЋ БАЈО
Аранђеловац

СМИЈЕ ЛИ СЕ ЗНАТИ

Смије ли се знати и рећи
ко је мањи, а ко већи
да се од истине не може
ни сакрити ни побјећи
ни ко другом свјесно
ради о глави и о несрећи.

Колико су пута нама тамо неки
до сад “пријатељи”
били искрени, и лажни,
сурови и прави непријатељи.

Смије ли се све то
памтити, поменути, и записати
и на тврдом мјесту
бар за наук сачувати.

Да би нова покољења
и наша и њихова знала
и рачуни да би били чисти
ми и они да нијесмо исти.

Они су нас нападали
убијали, злостављали, прогањали
бацали нас под лед и у јаме
и у леђа нож нам забијали.

Газили нам по прошлости
и свету нам земљу отимали
рушили нам светиње и вјеру
лагали нас и погрдно звали.

Под неким смо робовали
и покорна раја смо им били
данак у крви и глобу плаћали
кријући се крстили,
светиње одлазили и славу славили.

Никога први нијесмо напали
увијек смо се само бранили
опраштали и нијесмо истом мјером враћали
него да би своје име и вјеру
постојање и прошлост сачували.

Зашто да се гласно не говори
о ужасном јеку са Косова
са Маркала и из жуте куће
Џепа, Лоре и бљеску олује
Нато сили и њеном дивљаштву
о истини што сили робује
зашто да се у страху шапуће.

МИЛОВАН МИЋО ПЕТРОВИЋ
Смедеревска Паланка

СВЕТИЊЕ СТЕ

Преци моји!
Од пре сто лета
мисао ми обузета,
срце пита:
Где је сада
ваша душа племенита.

Ваше јуначко тело
да ли је светло
беспућем Проклетија
Јонског мора
каменованог Вида,
Душа ми се кида.

Је л' Вам хладно,
је л' вам мокро,
је л' вам тесно,
је л' дубоко?
Где год да сте
Роду српском, светиња сте!

Ви који сте јунаштвом
несебично за отаџбину
животе своје дали,
српску историју
златним словима исписали
покољењима слободу даровали.

МИЛОШ ДИКЛИЋ

Панчево

СПАВАЈТЕ С МИРОМ

Да л' имаш ума срца и душе
Ако се одричеш народа свог?!
Да л' вам је запад толико битан
Па да заборављате чији сте род?

Ваши су стари дошли са села
Бранећи часно своје крви сој!
Кроз борбе страшне пламтела срца,
А сад се не зна ни где им је гроб.

То јесте прошло, било је давно
Тамо далеко оста туга свих
Који су живот за вас тада дали,
И за домовину часно гинули!

Молим вас, браћо, спавајте с миром,
Јер ја и сада чујем ваш крик!
Споменик ова песма нек' буде,
Да би се увек сећали њих!

Српски јунаци, браћо, хероји
Заборавит се не сме ни један час,
Јер да нашег срца није било
Можда не би – било ни нас.

МИЛУТИН МИЛЕ ЈАНКОВИЋ

Пожаревац

КАРАЂОРЂЕ

Карађорђе буну диже,
Моли Србе да се зближе,
Турску силу да отера,
Не треба ми туђа вера.

Крв пролива и на јуриш кличе,
Из те крви нова клица ниче,
Храбар народ, вера иста,
Србство брани рука чиста.

Од вајкада па до сада,
Круна нам је снаге дала,
У љубави и у сили,
Карађорђевићи су уз народ били.

Турска сила јака била
Српски народ покорила,
Проклијаће опет семе,
Када за то дође време,

Црни Ђорђе план свој кује,
И народу поручује,
Напред сложено браћо мила,
Није Турска јача сила.

На колена Милош паде,
И Ђорђеву главу даде,
Што одсече кум Вујица,
Српског рода издајица.

МИЉАНА ИГЊАТОВИЋ КНЕЖЕВИЋ

Ниш

ПИСМО ЦРЊАНСКОМ

Милоше,

ко зна колико година Срби су пред злом лутали
згрбљени, судбом шибани, стегнутих зуба су ћутали
као семе непосејано, ветром ношено и злехудом судбином
по непоораној земљи идући за неком другом истином.

Много је генерација Чарнојевића по свету овом бродило,
по снегу и киши и дању и ноћу је ходило,
много се српске деце у изгнанству родило,
чувало туђе границе ван својих граница истерано,
куће и огњишта напуштало и земљиште непоорано,
у тугу, бескрајни јад и чемер бивало умотано.

Милоше, сви они који имаше, па немаше више ништа,
у твоје књиге, ма колико их било, сви не би стали
они који су отишли, а они који су остали
о сеобама ће с колена на колена шапћући зборити
и приче и песме о злом ће том времену творити,
у срцу га чувати исписано као и ти међу књигама,
то време без родне груде, без рода и са бригаама.

Црњански и Чарнојевић у исто се значење спојило
као слутња времена некога, као нескресано огњило.

А Срби? Твој народ још у сеобе одлази,
напушта Хрватску, Босну, Косово, у неизвесност полази
и родну груду оставља прогнан бедом и несрећом,
оставља гробове предака, рођаке, свој родни дом.
Сеобе још трају, Милоше, пророк си био тог времена,
Срби се селе и даље под тежином свог бремена.
Није им судбина скитачка, већ ратничка и јуначка,

народ су Душана Силнога и Лазара цара великог,
иду, а међу облацима, плаче и свемогући Бог.
Сеобе трају. Ко` чамци морски што по бескрају плутају
између земље и неба још српске душе лутају.

МИМИЦА СТЕФАНОВИЋ КОСТИЋ

Лесковац

САМО СЛОГА СРБИНА СПАСАВА

Српски борче, јуначино,
у свету те јачег није било!
Ти си дика, малене Србије,
од давнина часно ти је име!
Српску земљу, крвљу си бранио,
на сва бојна поља, ти си био.
Има л' већег у Србији јада,
Но, сећање на острво Вида!?
Своје име, поносно чувао,
на граници ноћима стајао.
Крф на мору, то острво мало,
да ли би се за њега сазнало?
Да, „Гробнице Плаве“ није било,
Због које је, и море плакало!
А данас се историја мења,
све по жељи, наших, рушитеља.
Православље, наше да нестане,
због којег су и бомбе падале!
Али, Срби, увек верни били,
своју земљу, часно, одбранили.
Наставља се реторичка борба,
У Србији, свуда, гроб до гроба!
Обећања и лажи њихове,
српској земљи, важне нису биле.
Сваки српски војник, добро знаде,
да непријатељ прича, лажне наде.
И зато му, никад није жао,

Што је у рату, због Србије пао,
туђини живот остављао.
И Албанске споменице знане,
Србима су тада додељене,
Успомене на борце умрле!
А војници, ишли су без хране.
Албанске су клете „Проклетије»,
српске борце нису сачувале.
Од свега нам, оста још и слава,
само слога Србина спасава.

МИРА РАНКОВИЋ

Павлиш - Вршац

ЗДРАВИЦА

Господо, ову чашу вина пијем
Занемела од туге и беса,
Због сећања кад се због Вас
У Србију певало и плакало,
И отаџбина слабашним телом
И огромном вером бранила..
Пијем за мој народ,
Са срцем од челика,
Који је издржао 78 безнадежних дана,
И 78 бесаних ноћи,
Док сте ви, зловни Господари
С рукама у цепу, смејући се
Оцењивали оргијања Ваша,
Колико је у асени рањених и палих
И питали се како убити отпор
На Ваша сурова хтења...
А ми се Господо питали
Зашто нас муче ови нељуди,
Да ли да се и за Вас молимо
Који не схватате сагрешенија своја,
Или да Вас жалимо
Због улоге која вам је припала
У вечитој борби добра и зла...
Али не, Србију још пеку те ране
По злу смо Вас упознали
И опроштај за Вас више нема!

МИРЈАНА НИКОЛИЋ

Ниш

ЈАУК

Над градом тишина
само се зов злослутне птице
разлеже над
уцвељеном реком

Гола земља
натопљена сузом
извија своје лице
пред ветровима ратним

Зенице пуне мутних дана
робовања туђину
руменило сањају

Срца рањена мраком
жедно напијају светлост

Букет победа
у рукама песника
поносно пале бакљу слободе

МИРОСЛАВ ПАВЛОВИЋ

Крњево

У ЗЕМЉИ ПРЕДАКА

Корачам смерно кроз правдољубља знамен,
тражећи истину о вечној, пркосној земљи:
земљи буна, погрома, ратних чудеса,
кроз крш, камен, ватре пламен,
трагом предака, што постају све немљи,
где њихов мук – тај судњи хук,
чује се до небеса.

Васкрсавају душе из хумки прадедова;
бивше животе у наслеђе нам дарују
као аманет, за нова поколења.
Њихова воља је моћна, пуна изазова,
док руше препреке и пут путују –
кроз грмље, трње, танади зрње
и јаук крвавог стења.

За њихову храброст тражим речи достојне:
они мртви, а радују се – живе;
на пањ целата подмећу главе уместо нас.
Ја их видим и испирам им ране гнојне,
да опет јуначки ходе у јурише неустрашиве,
где костију прах, у исти мах,
зри, кроз пшенични клас.

Овој земљи, створеној искомском мудрошћу,
кроз рушевине, док одолевасмо голготи,
дајем завет у име своје браће:

Србијо, волим те у твом сломљеном прошћу,
изворном чудотворју и искреној лепоти
и сав твој крик – из душе стих,
у ову песму стаће!

МОМЧИЛО ЈАЊИЧИЋ МОМОС

Инђија

СОЛУНСКИ НОКТУРНО

Плес светлости по хотелском плафону,
испијам кафу на цветном балкону.
Загасита срма уличних лампи
расута по столу, разбацаној штампани.
Гледам, слушама, осећам и знама:
Чипка вечерње измаглице и јави и сну прекрива лице.
Док удишем Солун, жудњама се трујем,
окован фотељом седећи путујем...
Он тоне у ноћ бучно, полагаано,
а буди се и мрмори пијаца Медијано.
И док неминовно у летњу ноћ тоне,
са звоника белих тихо звона звоне.
Из препуних башти хотела, кафића
звекети тањира, кашика и пића.
У морском заливу љуљкају се звезде
а спутани једрењаци сада у сну језде.
Од аутопута тутње камиони, са аеродрома грме авиони,
поред старих, нови, градски аксиоми...
У сваком солунском рукаву чучи понеки трик...
Сребрном руком Месеца милује Зејтинлик.
С Кајмакчаланског гробља силази тишина,
шапатом разлива звездана прашина.
На Зејтинлик гробљу стогодишњака нема
тамо српска душа, вечно ће да снева...

МОМЧИЛО МОМО ТУБИЋ

Међаши - Бјељина

СРПСКОМ ВОЈНИКУ

Ове риме к'о и многе друге
Написане и песме и приче.
Са поносом намењујем теби
Славни српски, поносни војниче.

Тело моје гори у заносу
Док за тебе пишем ове ретке,
И подсећам на то славно време
И на моје прослављене претке.

На битке на кржаве дане
С Колубаре, Дрине и са Саве
Цер планине, Албанске голготе,
Крфа, Вида и Гробнице плаве.

Кајмакчалан, прекретницу рата,
Кад грудима ти победи челик,
И показа храбро целом свету
Колико је Србин човек велик.

Зато палим теби ову свећу,
За све мртве, за њихова дела,
Мученичке кости разасуте,
И за многа ненађена тела.

Држим свећу из ње теку сузе
И капају по дрхтавој руци.
На комаду посвећене земље
У кнежевој цркви Раваници.

НАДА ЂОРЂЕВИЋ
Трбушани

КОЛО СРПСКИХ СЕСТАРА

Српкињо
ухвати се у коло
да не буде безвремено

Запевај песму староставну
да не буде тужбалица

Помилуј немоћне и уклете
руком дародавном

Размахни крила
слаповима љубав дарујући
Заустави немани разарајуће
рата да не буде

Суза
згаришта
избеглиштва
да не буде

Даруј детету љубави
да буде поштовано

Поучи сина и човека
ауто да паркира
успори на пешачком прелазу
чека у реду
не баца отпад испред туђе капије

У коло Српкињо
чврсто се ухвати
да ово поднебље
не буде проклето

ОЛАГА МАНЧИЋ ЛОДИКА

Параћин

УСУД

Пред колибом, седи старац, и ћути...
Погледом даљине хвата;
тамо, где се оранице злате, одмах изнад Кусок потока,
тамо, где се крв ратника у хлебно жито преточила,
тамо, где се бојом јесени гробови предака рађају,
тамо, где тишина и мир владају,
тамо су му браћа укопана, Милан и Алекса, а
мало даље, преко Белог камена,
преко Гајтана и Радана
негде у долу, кости потрвене у смолу
стоји спомен, братанцу и сину му јединцу,
и отац му негде на Церу расте, у неко столетно дрво и
довикuje га, као да је ту, близу шуме,
где се некад у лов на дивље звери ишло,
а он, Вукоје, ни рођен био није...

Седи старац, поглед му као мирно море,
у срцу рана коју као да оре, те заискри му плаво око,
дубоко, где ни сам не зна време
које му стално носило неку тугу и бремене...
На нејаким старачким леђима
земља се сама укопавала...

А над висовима високих планина
орлови кликћу, као јутарњи стражари
који позивају на рапорт пролећу
рођеном унуку старац орден ставља
каже, рат ће - тако се ваља...

ПРЕДРАГ ПЕРЕНЧЕВИЋ

Пожаревац

СРЦЕ БОЖУРА

Јутро озарено освануло са трубом видовданском
Будећи слadak осећај поноса у душама словенским
Што вековима пркосе душманима који се
дрзнуше да поља божура погазе.

Теку нам кроз вене генерације хероја,
Као вечни светионик на мору славних бојишта историје
Зауостављају време смешући се птицама
са Косова што долетоше уморних крила.

Вије се барјак високо, црвенији од јунака крви,
Плављи од неба изнад родне груде,
Бељи од облака на њему разиграних
И зове српски род да се сложи и умножи.

Врабац у гају и шара на јелеку девојачком,
Икона манастирска, свећа славска што тиња
Погача врућа и шљивовица из буклије,
опанак жут ко дукат,
фрула пастирска што моравац свира,
све то у срце божура дира.

Као тамјан шири божур мирис кроз векове
и скида судбе тешке окове
Груди надима јуначким покличом,
за потомке и нова свитања.
Поглед високо диже у славу, у вечност
и пева живела мајка Србија.

РАДМИЛА МИЛОЈЕВИЋ

Параћин

КОСОВО САЊАМ

Сву ноћ у постељи од немира,
кроз труње мрака,
у мени расутог страха.
У уму ми шкргуће страва
од мисли неке загрцнуте
које су дошле у ум и снове.
Кроз мрак, док време окреће чекрк ноћи.
Косово сањам, врисак у ноћи,
и чујем роморе реке...
Неко кроз ноћ уздише, цвили.
Страх сажиже, као утвара.
И видим кров звездани,
жито у пољу гори.
Високе пламенове повија ветар.
Увис пљуска,
захвата стабљике кукуруза.
Узневерене звезде,
месечев лик згрчен и жут.
Вене у сабласној тами.
Од туге убија ме бол.
Светиње горе – древни манастири.
Тужно у призор гледам.
Дижу се крвава испарења.
Између столетних шума
небеса одлазе у поноре
и кружи црвени маглени дах.
Ох, мој Боже!

Шта се то догађа?
У уму ми шкргуће страва.
Кроз мрак светиње горе...
Док време окреће чекрк ноћи.
И под врбама пламен пева.
Разноси светлост низ Лаб,
јури кроз мрак.
Ноздрве мириса пуне.
Прште дамари телом.
На усне, горка се суза слива.
Косово сањам,
врисак у ноћи.
Неко уздише, цвили.
Цвилим и ја...
Док горе древни манастири

РАДМИЛА НЕСТОРОВ

Пожаревац

КРВАВО ПИСМО

Босиљка моја, цвете небески
Овде су борбе стравичне, тешке,
За бољу будућност ја овде страдам
И повратку се кући надам.

Чувај децу и мајку стару,
Кућу и родна поља,
Пса Рундова, сво наше благо,
Све моје драго.

Пази да Дунав тај мангуп стари
Док путем идеш, да те не превари,
А стари храст...његов хлад
Може да буде велики слад.

На обронцима Медведнице
Наша ауто јединица се пробија,
Кроз завесе метака, бомби и мина
Од самог пакла је пакленије.

Пола нас је страдало, а ми...Не знам...
Скоро ће јутро, руке ми дрхте,
кише су честе у овом крају,
крај је лета, хладноћа смета...

Остављам писмо у џепу кошуље
Некако ћу да га пошаљем из града
Ако и мене не разнесе мина
И ја ти мој цвете страдам.

Ево ти лежим без руке и ноге,
Будан сам после неколико дана,
Моје је писмо крваво у џепу
Од ових тешких смртних рана.

Ако останем овде да знаш
Са леве стране срца је писмо.
Узми га, за тебе је,
Значи....да видели се нисмо.

Ја сам овде на Мирогоју,
Најлепшем гробљу
И цео мој батаљон са мном
Владимир Назор, Јосип Краш,

Иван Рибар, Кончар Раде,
На Пантеону усред Европе
Почива младост
И многа писма не послата.

РАДОВАН СИНЂЕЛИЋ
Сремска Митровица

БРАТУ

Знаш ли да је наша кућа данас
зарасла у врес и пустикару траву?
Из ње само голубови хрле своду плаву
и још само стари јасен чува сјећање на нас...

Ја не знам зашто нисам као ти на очеве
већ сам на мајчине. Не на оне мирне, благе, човечне
већ сам на плахе, бунтовне, дрске, кратковечне
што су хтели мачем светлости да начине.

Ти се никад ниси борио за боље,
ниси имао храбрости или само воље?
И живот ти иде мирно дотрајаваш...
Сањаш у некој туђој земљи
у нечијој туђој соби...
Док душманин опет нашу земљу роби
ја не могу мирно у гробу да спавам,
а ти мирно спаваш...

Као да не знаш да су сред спаљеног села
из каменог пода наше старе цркве изникли јавори.
Међу њима тихим шумором шумори
цела једна чета ладолежа бела.

Папрат дивљег вресја наше њиве крије
сунцокрете сеју и жању нам птице,
међу колевкама празним играју се змије
на праговима ноћивају лисице...

Вукови копајућ` јазбине у долу
наилазе на људске закопане кости,
на дечије косе преплетене влати...
Верујем у Бога који неће да опрости,
верујем у Бога који ће да врати...

Из корита каменог где су јањци пили
у данима летњим бистре хладне воде
маслачци су се златни испилили...
По пашњацима паунићи дивљи
и фазани млади место стада ходе,
на литицама поново стражаре соколи...
Једино су шеве остале нам исте
Лутајућ` кроз вресе и ливадско цвеће
ћурличу весело, међу свим песмама
често, речи једне нове песме:
- Крајина је једном , само једном пала...
Никад она више пасти неће!
Јер одрасли су нови млади орли,
никад она више пасти не сме!

*Посвећено свим нашим побијеним, погинулим и не-
сталим током последњег рата

ЗАПОВЕДНА

Напиши љубавну,
Душу одмори! –
Шапће ми превечерје.
Како да певам
Кад душа не збори –
А бездушна песма
Вреди ко иверје,
Од цепане кладе
Случајно отпало?

Пропевај о роду,
Савест одмори! –
Наговара рани мрак.
А шта да певам
Кад нам грудa гори –
Народ у пламену,
А не види знак,
Врелину муње
На стадо сустале?

У сну запевај,
Тело одмори! –
Теши ме први сан.
Хајде да пробам,
Речи да сморим;
Нек се оне муче
Док сањам дан –
Души и роду
Свануће ново!

РАДОСЛАВ ПРЕМОВИЋ

Ратина

МЕЂУ СВОЈИМА

К'о кандило студеничко светли,
Сунчев излаз из таласа мора,
На пучини, далеко од Виса.
Промичу сенке анђела
Небеског хора,
За опело српских дивотника
И песника Петковића Диса.

Звона чујем као хиландарска,
Под таласом звон се тешки ваља.
Видим сузе на лицу звонара,
Цело море парцела гробљанска.
Кости беле од Јонске дубине,
И истином већом од истине,
Са три прста крст на себи чине.

Литургија као да је пећка.
Сливају се милозвучни гласи.
Дисов брод се неуморно креће,
Ваљају га подводни таласи.
А он песму неком исписује,
К'о својима да се најављује?
Вода брише све што песник пише.

Тужбалица као да је моја.
До небеса, за срце уједа.
Див јунаке у тугу сабира

Са именом место празног броја.
Док истину своју не прогледа,
Докле наши живи не оживе,
Потомство ће бити без спокоја.

Али, како да кажем мојима
То видело које тако бриди?
Рећи ће ми опет песник бунца
Када види што нико не види,
Још посебно кад је Међ својима.

РАТКО – РАЛЕ БЕЛИЋ
Суботица

О МАЈКО, МАЈКО

*Од своје мајке ко ће наћи бољу?
А мајка ваша земља вам је ова.
Баците поглед по кршу и пољу,
Свуда су гробља ваших прађедова.*

ОСТАЈТЕ ОВДЕ

А. ШАНТИЋ

О, мајко, мајко, свака ти суза чедна.
Уместо меда пила си горчине шољу,
за децу своју љубави увек жедна.
Од своје мајке ко ће наћи бољу?

Ливада росна, поток, крш, камен,
вечна колевка њених синова.
Из груди љубав, живота пламен.
А мајка ваша земља вам је ова.

Кораком чврстим поносна чела,
стисните пести за судбу бољу.
Имајте на уму само добра дела!
Баците поглед по кршу и пољу.

Поклич вери, правди и слободи
пут је наде. Живот без окова.
Знамење Небеско вером вас води.
Свуда су гробља ваших прађедова.

СВЕТА ЦАКИЋ

Параћин

ДУША СЛОВЕНСКА

Од када су наша породична постојања
прецима мојим, ко` и мени сада, наиђу чудна осећања,
па све кипти у мени, поплавне речи се буне,
ко некада њима и моје су очи кристалних суза пуне.

Кажу ми то ти је Словенска душа,
буну се, неће ону Балканску душу да слуша,
препиру се, тешко се слажу те душе две,
ал шта ћу, куд ћу кад оне су мени све.

Оне су мој живот, мој најлепши рајски врт,
не дрхте пред ничим, чак и при помену речи смрт,
оне су моје светлост дана, мркле ноћи спој,
мој вечити рат, мој никада завршени бој.

Словенске очи пуне топлине никакав поглед прек,
ударце трпи цели свој живот, цели свој век,
сви јој се диве, ал` ипак кажу да има ману,
грешка је њена што је рођена на брдовитом Балкану.

Дошла одавно, населила се и никуда не мрда,
оре те њиве, шумовитим брдима тера своја крда,
љуби тај Дунав и Мораве њене најлепше реке,
сањари нежно, замишља старе пределе далеке.

Ех, та Словенска, та Балканска, Српска душа,
блага и горда, сва непокорна, што неће да слуша,
њој не требају неке Темзе нит Париске Сене,
све што јој треба мир је у души њене душе, мир међу
Словене.

СВЕТЛАНА ПЕРИШИЋ

Смољинац

СРПКИЊО МАЈКО УТЕХО

Српкињо мајко о роде мој,
Кроз тебе тече крв наших векова;
Утеха си бола и славујев пој,
У теби је снага српских јунака.

Била си храбра вучица на леглу,
Кроз рат, и пушку и рану си носила;
Била си орач и радница са пеглом,
Ни пред ким се никад ниси постидела.

Снагу си тела лепотом красила,
Уз мушко раме и победе нове;
Млеком, знојем и сузом век си красила,
У миру и рату уз своје соколове.

За свој рад и за земљу прадедова,
Лила си сузе кад су страдали ђаци;
Песме си љубави у миру плела од снова,
Лепотом се красили виногради и врбаци.

Српкињо Мајко, без тебе ни једног рата,
Гинула си на бојишту, марширала у строју;
Јављала се у команду прерушена у брата,
Рађала војнике да бране отаџбину своју.

Ти, горда српкињо, О, мој роде,
Часна девојка, жена и ратник си била;
Као птица Феникс лице си слободе,
Над Србијом вазда шириш своја крила.

СМИЉА АРСИЋ

Нови Сад

ИМЕНА У КАМЕНУ

Ђуте шајкаче и опанци уснулих војника
Међ` туђим стенама под туђим небом
А молебан ниоткуда одзвања
За те чуваре благодати
Што дуг свој човекоструко отплатише
Распињући се са Господом
Точећи крв из путура тела својих
Од завичаја до туђине
Затечени гиљотираном младошћу
Неокаљане душе
И срца чистијих од горских очију
У једној руци пушка у другој снови
Без питања без осуђивања
Деца имена утиснутих у камен
Душа уздигнутих над временом
Испунише реч
Јер Србин саздан је од речи
Од јаука и тишине што смањују се од искона
Као чворови на бројаници
Под прстима Светосавских монаха
Свитаца расутих по класју у њиви Господњој
Да молитвом облагослове
Сваку стопу којом је опанак ходао
И сваку травку на коју се
Српска реч милодушна наслонила.

СНЕЖАНА КРУНИЋ

Београд

ОДА СРПСКОМ НАРОДУ

Српски народ постоји одувек,
Нема дана, да га није било,
Клица српства у њему се лучи,
У генима, слободу је снио!

Владао с' Немањићима светим,
Турке тер'о под Карађорђем,
Прегазео Албанију са Краљем
И у Солун, стигао да дође!

Ал' дан свиће само са слободом,
За Крст часни, са Лазаром Кнезом,
И Барутана Синђелића сија,
Душманима, и данас утерује језу!

Српски народ - то је епопеја,
Своју славну ствар'о историју
Крв своју у темеље уткао,
Од Видовдана створио арију!

Видовдан је Србе заветов'о,
Да им он, прекретница буде,
Од њега, тражено је више,
Одређив'о увек боље људе!

Част је било да те одабере,
Да са тобом у бојеве креће,
Видовдан је светац Србадији,
Још Србија има Обилиће!

Вук Караџић носио јој перо,
Њено писмо створио је тада,
И Принцип у тиранина пуц'о,
Србија је светиња одвајкада!

Српска душа - танано везена,
Грлила је сужње, и са њима била,
Издајама често пружала је руке,
Бог је драги чув'о вековима!!!!

СНЕЖАНА МИЛАНОВИЋ

Црљенац

О ВИДОВДАНУ

На Видовдан, на Косовом пољу
Кад божури бокоре и цвате
Светли поље, душа Лазарева,
Светле кости Српскијех јунака,
Васкрснуле душе мученика,
Још бој бију за земљу и част.

Мири поље процвалих божура
Пољем поје васкрсли јунаци...

Још Косовом душе битку воде
Бој се бије без сабље и круне,
Бој се бије, а небеса плачу...

То су сузе браће Југовића,
То су сузе царице Милице,
То су сузе Косовке девојке...

Још рањене по Косову тражи
Љуте ране да блажи и вида
Док нејачад у колевци плачу...

Невесте им у црно завила
Туга што се у грудима свила
Под недрима као црна гуја...

Векови су прохујали брзо
А Косовом опет туђин ходи
Бој се бије, туђин душе нема.

Љута битка одавно се спрема,
Царска круна засјаће са неба
Бранећ своје у колевци чедо.

**ВИДОВДАНСКИ
ПУПОЉЦИ**

АЛЕКСАНДРА ОБРАДОВИЋ

Велико Село

СРБИЈА ЈЕ НАША МАЈКА

Видим у даљини
сенке....
То наши хероји
поносно корачају,
орни и спремни
да ако затреба,
поново за Србију,
крв своју проливају.

Поглед ми се губи,
не видим их више...
али читам песму
крвљу исписаној
на камену белом:

Србија је мајка
која храбре рађа,
да слободу бране,
без пушке, без свађа.

Ал` ако затреба,
у прве редове отац и син,
ћерка и мати,
не смеју посустати.

Родни се праг
сачувати мора
да би нам свитала
срећнија зора.

ДАВИД МИЛЕНКОВИЋ
Јагодина

МОЈ ЗАВИЧАЈ

Кад прођем кроз шуму
и чујем веселих птичица пој,
ја само кажем у себи
ово је завичај мој.

Поред парка, кад чујем
да жубори поток плави,
имам свој завичај и
у срцу и у глави.

Кад падне ноћ
гледам звезде,
тамним небом
што мирно језде.

Не треба да заборавим мој
лепи завичај тако лако,
не дам да он из срца мог
нестане так тако.

Добро памтим
то лепо место,
где сам се родио, одрастао
и играо често.

У срцу остаје, са
њим златни сјај,
у срцу остаје
мој завичај.

ДРАГАНА – ГАГА НИКОЛИЋ

Речица

НАША СЛАВНА ПРОШЛОСТ

Обилазим споменике
из првог и другог рата
и логоре по Србији
где изгуби сестра брата.

Освајач је ударао,
као гром из ведрога неба,
да нам земљу он пороби,
јер Србија њему треба.

У сваком су рату пали,
многи српски великани,
много деце, радни људи,
ал' слободу нису дали.

Слободарски ми смо народ,
а освајач – проклет био!
Наоружан беше силно,
ал' нас није поробио.

Од Косова – до Солуна
од Солуна па до Цера,
па и свакој офанзиви,
Србија је одолела.

Наоружан беше моћно,
и бројнију војску има,
ал' Србија јаком вољом,
поруке нанесе свима.

Ми, данашња омладина,
захвални смо своје роду,
добрим радом и учењем,
чуваћемо ту слободу.

ЕЛЕНА МИЛЕНКОВИЋ

МОЈЕ СЕЛО - МОЈ ЗАВИЧАЈ

КАДА ВИДИМ
МОЈЕ РОДНО СЕЛО,
ЗАИГРА МИ
СРЦЕ ЦЕЛО.

СВЕТЛИ ЗНАК НА НЕБУ
ВОДИ МЕ У НОЋИ,
СВОМ РОДНОМ СЕЛУ
ЈА ЋУ УВЕК ДОЋИ.

КРОЗ ГУСТО ГРАЊЕ
НАЗИРУ СЕ ЗВЕЗДЕ
КОЈЕ НОЋАС
НЕБОМ ЈЕЗДЕ.

НАЈЛЕПШИ ЈЕ
МОЈ РОДНИ КРАЈ,
КАДА ДОЂЕ
МЕСЕЦ МАЈ.

ГЛЕДАМ ЊИВЕ,
ПОЉА, ТРАВУ
И СПОЗНАЈЕМ
ЉУБАВ ПРАВУ.

КАД МИ ГОВОРИ
О МИРУ И СРЕЋИ,
МОЈ ПОНОС ЈЕ
СВЕ ВЕЋИ.

СВОЈИМ ЗАВИЧАЈЕМ
ЈА СЕ ПОНОСИМ
И У СРЦУ ГА
УВЕК РАДО НОСИМ.

Жири у саставу: Радомир Андрић, председник УКС; Данијела Божичковић, Радуловић, књижевник и Милисав Миленковић, књижевник, по расписаном конкурсy „Видовдански цвет“, једногласно су донели

О Д Л У К У

Добитници Повеља „Видовдански цвет“

1. БАЛША РАЈЧЕВИЋ (Београд) - Путовање ка судбини;
2. ДАЛМАТИНКА СТАНОЈЕВИЋ (Ниш) – Само ти иди
ВЕСНА РАДОВИЋ (Херцег Нови) – Са три прста
3. НЕЂО ЂИЋО СТОЈАНОВИЋ (Београд) - Завет потомака;
ГОЛУБ ЈАШОВИЋ (Пећ) - Гаврилу Принципу;
ХРИСТО ПЕТРЕСКИ (Скопље) Под потковицом коња.

СПЕЦИЈАЛНА ПОХВАЛЕ:

1. Верица Преда (Вршац) – Косовско ордење;
2. Милица Симић (Рача) – Порука;
3. Јован Д. Петровић (Петровац на Млави) – Песма о мртвом камењу;
4. Драгиша Живадиновић (Пожаревац) – На мајчине груди;
5. Зоран М. Јовановић (Лесковац) – Имена.

ПОХВАЛА:

1. Горан Пилиповић (Република Српска) – Ода пријатељству (Србији и Новаку Ђоковићу);
2. Сабах Ал Зубеиди (Ирак) – Боже, чувај Србију
3. Влада Илић (Јагодина) – Пред каменом живим;
4. Хранимир Храње Милојковић (Ниш) – Нејаки Ненаде;
5. Љубомир О. Вујовић (Београд) – Мој род;
6. Пламенка Ђого Вулић (Београд) – Херцеговина;
7. Милутин Попадић (Приштина) – Отели су моје;
8. Иван Гаћина (Хрватска) – Обећана земља;
9. Владислав Влаховић (Подгорица) – Косово;
10. Ани Стајкова Иванова (Бугарска) – Српском војнику у Првом светском рату;

11. Љиљана Вујић Томљановић(Босанска Градишка) – Даровите руке;
12. Љиљана Рим Живковић(Београд) – Балканика
13. Драгица Драга Грбић (Вишеград) – Да се не заборави
14. Емилија Живојиновић (Крагујевац) – Балкан
15. Радојица Радовић (Цетиње) – На Бадње јутро се посветила медова

Жири:

- 1.РАДОМИР АНДРИЋ, председник
- 2.ДАНИЈЕЛА БОЖИЧКОВИЋ РАДУЛОВИЋ, члан
3. МИЛИСАВ МИЛЕНКОВИЋ, члан

ПОГОВОР

*Косово је најскујља српска реч.
Плаћена је крвљу целоџ народа.
По цени ње крви устџоличена
је на ѡресџољу српскоџ језика.*

Матија Бећковић

Косово је једна од речи која представља непроцењиву вредност нашег народа, узидане за „век векова“, као амантет, као некадашње и садашње пресуде српске историје у наше душе, и у душе оних који тек долазе. Пре шест и више векова, на „глобусу“ се ништа значајније догодило од Боја на Косову пољу. Још увек ниједан извор не потврђује да су Турци подбедници, а сви извори ћуте да су Срби поражени. Једино што је извесно и истинито је поезија открила пораз и запевала о њему онако како само певају поражени пред крстом части. У боју се певајући, будила наша национална свест, а када она још у песми пробуди – више не може заспати. Стваралачки чин, велича победу духовне части, јер све се заборавља па и победе, а порази су победе памћења.

Ми памтимо, дакле, побеђујемо поезијом све оно што велича наше родољубље и нашу славну историју. Библиотека „Србољуб Митић“ Мало Црниће, УКС Браничевско-стишка књижевна заједница и Удружење потомака ратника 1912 – 1920 града Пожаревца, наставили су са традиционалним „Видовданским поселом“ и конкурсом родољубиве поезије „Видовдански цвет“ и ове године. Колико смо успешни у томе, доказ је велики број учесника конкурса који је ове године попримио

међународни карактер. Осим песника из Србије, патриотске песме у оквиру нашег „Видовданског цвета“, певали су и песници из Хрватске, Црне Горе, Републике Српске, Македоније, Бугарске, Ирака.

Награде најуспешнијима на конкурс, уручене су у Заовачкој гори, на Видовданској прослави, уз пригодан културно-уметнички програм и сећање на дане Косовског боја и Видовдана. Невиним жртвама највише дугујемо, посебно онима које нису именоване. Оне чекају нас, потомке да их се сетимо. Ми срцем у крви кованом, новим снажним, бунтовним стиховима то и чинимо, јер смо као покољење одабрани да их се достојно сећамо.... свако на свој начин, а ми – песници – поезијом.

Данијела Божичковић Радуловић

САДРЖАЈ

ВЕЧНИ ПЛАМ РОДОЉУБЉА.....	5

ДОБИТНИЦИ ВИДОВДАНСКОГ ЦВЕТА И ПОХВАЛА

<i>Балиша Рајчевић, Београд</i> ПУТОВАЊЕ КА СУДБИНИ.....	9
<i>Далматинка Станковић, Ниш</i> САМО ТИ ИДИ.....	10
<i>Весна Радовић, Херцег Нови</i> СА ТРИ ПРСТА.....	11
<i>Христо Петрески, Скопље</i> ПОД ПОТКОВИЦОМ КОЊА.....	12
<i>Голуб Јашовић, Пећ</i> ГАВРИЛУ ПРИНЦИПУ.....	13
<i>Неђо Ђићо Стојановић, Београд</i> ЗАВЕТ ПОТОМАКА.....	14
<i>Верица Преда, Вршац</i> КО С О В С К О О Р Д Е Њ Е.....	15
<i>Драгиша Живадиновић, Калиште</i> НА МАЈЧИНЕ ГРУДИ МЛЕКОПОЈНЕ.....	17
<i>Зоран М. Јовановић, Лесковац</i> ИМЕНА.....	20
<i>Јован Д. Петровић, Петровац на Млави</i> ПЕСМА О МРТВОМ КАМЕЊУ.....	22
<i>Милица Симић, Рача</i> ПОРУКА.....	24
<i>Ани Стајкова Иванова, Бугарска</i> СРПСКОМ ВОЈНИКУ У ПРВОМ СВЕТСКОМ РАТУ.....	26

<i>Влада Илић, Јагодина</i>	
ПРЕД КАМЕНОМ ЖИВИМ.....	27
<i>Владислав Влаховић, (Подгорица) – Косово</i>	
КОСОВО.....	28
<i>Горан Пилиповић, Република Српска</i>	
ОДА ПРИЈАТЕЉСТВУ (СРБИЈИ И НОВАКУ ЂОКОВИЋУ).....	29
<i>Драгица Драга Грбић, Вишеград</i>	
ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВИ.....	31
<i>Емилија Живојиновић, Крагујевац</i>	
ГАВРАНОВИ ГРАЦИ.....	32
<i>Иван Гаћина, Хрватска</i>	
ОБЕЋАНА ЗЕМЉА.....	34
<i>Љиљана Вујић Томљановић, Босан. Градишка</i>	
ДАРОВИТЕ РУКЕ.....	36
<i>Љиљана Рим Живковић, Београд</i>	
БАЛКАНИКА.....	38
<i>Љубомир О. Вујовић, Београд</i>	
МОЈ РОД.....	40
<i>Милутин Попадић, Приштина</i>	
ОТЕЛИ СУ МОЈЕ.....	42
<i>Пламенка Ђого Вулић, Београд</i>	
Херцеговина.....	44
<i>Радојица Радовић, Цетиње</i>	
НА БАДЊЕ ЈУТРО СЕ ПОСВЕТИЛА МЕДОВА.....	45
<i>Сабах Ал Зубеиди, Ирак</i>	
БОЖЕ, ЧУВАЈ СРБИЈУ.....	47
<i>Сања Манчић Алексић, Смедерево</i>	
ТЕБИ КЛИЧЕМ.....	49
<i>Хранимир Храње Милојковић, Сокобања</i>	
НЕЈАКИ НЕНАДЕ.....	51

<i>Александар м. Арсенијевић, Београд</i>	
РАДУЈ СЕ, ЦРНИ ГЕОРГИЈЕ.....	55
<i>Аџа Митровић Лахор, Ниш</i>	
СЛОБОДО.....	58
<i>Бобан Боки Пауновић, Пожаревац</i>	
ЂУРЂЕВДАНСКИ ВЕНАЦ.....	60
<i>Борислав Бора Благојевић, Ђуприја</i>	
МОЈА БРАЂА.....	61
<i>Вера Јелић, Крагујевац</i>	
КОЈЕКУДЕ КАРАЂОРЂЕ.....	63
<i>Војкан Ивковић, Петка</i>	
НЕ НАЂОХ ГРОБ СВОГ ДЕДЕ НА ВИДУ.....	65
<i>Дајана Петровић, Ваљево</i>	
СТАДО ОДАБРАНО.....	67
<i>Дејан Николић, Шабац</i>	
ОД ДРВЕТА НОГЕ ЂЕДА РАДОВАНА.....	69
<i>Драган Матејић, Крушевац</i>	
ЂЕЛЕ КУЛА.....	72
<i>Драган Петковић</i>	
ЈА САМ ИЗ СРБИЈЕ.....	73
<i>Драгиша Ераковић, Ниш</i>	
ЦРНИ ВЕК.....	74
<i>Драгослав Лацковић, Панчево</i>	
БРОД ЗА КРФ ОПОРИ.....	75
<i>Драгослав Стевановић Гале, Ниш</i>	
МОЛИТВА.....	76
<i>Душан Д. Живанчевић, Добановац</i>	
КЛАЊАМ СЕ.....	77
<i>Душан Мијајловић Адски, Ниш</i>	
ВИДОВДАНСКЕ РАНЕ.....	78
<i>Душица Марковић, Јагодина</i>	
МАЈКА АНГЕЛИНА.....	79

<i>Емилија Ема Живковић, Крагујевац</i> МОЖДА СПАВА.....	80
<i>Жељко Д. Светомировић, Калиште</i> СРБИЈО.....	82
<i>Живојка Милић, Црљенац</i> СНОВИЋЕЊЕ.....	84
<i>Јован Н. Бундало, Београд</i> ТЕРМОПИЛСКИ КЛАНАЦ НА САВИ.....	85
<i>Јовица Ђурић Мајор, Ниш</i> РЕЗА ОД КЛЕТВЕ.....	88
<i>Љиљана Рим Живковић, Београд</i> БАЛКАНИКА.....	89
<i>Љубисав Груја Грујић, Пожаревац</i> ЦВЕТНА ПЕСМА.....	91
<i>Милад Обреновић, Рогатица, Р. Српска</i> У ПРОВАЛИЈУ ИСТОРИЈЕ.....	92
<i>Милена Јацановић, Пожаревац</i> ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВИ.....	94
<i>Миливоје Јовановић Чесмен, Панчево</i> АМАНЕТ.....	95
<i>Миливоје Форгић, Банатски Карловац</i> ДА СЕ НЕ ЗАБОРАВИ.....	97
<i>Милијана Сета, Ниш</i> ПРАШТАЈ ЗЕМЉО.....	99
<i>Милован Бајовић Бајо, Аранђеловац</i> СМИЈЕ ЛИ СЕ ЗНАТИ.....	101
<i>Милован Мићо Петровић, С. Паланка</i> СВЕТИЊЕ СТЕ.....	103
<i>Милош Диклић, Панчево</i> СПАВАЈТЕ С МИРОМ.....	104
<i>Милутин Миле Јанковић, Пожаревац</i> КАРАЂОРЂЕ.....	105

<i>Миљана Игњатовић Кнежевић, Ниш</i>	
ПИСМО ЦРЊАНСКОМ.....	106
<i>Мимица Стефановић Костић, Лесковац</i>	
САМО СЛОГА СРБИНА СПАСАВА.....	108
<i>Мира Ранковић, Павлиш - Вршац</i>	
ЗДРАВИЦА.....	110
<i>Мирјана Николић, Ниш</i>	
ЈАУК.....	111
<i>Мирослав Павловић, Крњево</i>	
У ЗЕМЉИ ПРЕДАКА.....	112
<i>Момчило Јањићић Момос, Инђија</i>	
СОЛУНСКИ НОКТУРНО.....	114
<i>Момчило Момо Тубић, Међаши - Бјељина</i>	
СРПСКОМ ВОЈНИКУ.....	115
<i>Нада Ђорђевић, Трбушани</i>	
КОЛО СРПСКИХ СЕСТАРА.....	116
<i>Олага манчић лодика, Параћин</i>	
УСУД.....	118
<i>Предраг Перенчевић, Пожаревац</i>	
СРЦЕ БОЖУРА.....	119
<i>Радмила Милојевић, Параћин</i>	
КОСОВО САЊАМ.....	120
<i>Радмила Несторов, Пожаревац</i>	
КРВАВО ПИСМО.....	122
<i>Радован Синђелић, Сремска Митровица</i>	
БРАТУ.....	124
<i>Радојица Перишић, Нова Варош</i>	
ЗАПОВЕДНА.....	126
<i>Радослав Премовић, Ратина</i>	
МЕЂУ СВОЈИМА.....	127
<i>Ратко – Рале Белић, Суботица</i>	
О МАЈКО, МАЈКО.....	129

<i>Света Цакић, Параћин</i> ДУША СЛОВЕНСКА.....	130
<i>Светлана Перишић, Смољинац</i> СРПКИЊО МАЈКО УТЕХО.....	132
<i>Смиља Арсић, Нови Сад</i> ИМЕНА У КАМЕНУ.....	133
<i>Снежана Крунић, Београд</i> ОДА СРПСКОМ НАРОДУ.....	134
<i>Снежана Милановић, Црљенац</i> О ВИДОВДАНУ.....	136

ВИДОВДАНСКИ ПУПОЉЦИ

<i>Александра Обрадовић, Велико Село</i> СРБИЈА ЈЕ НАША МАЈКА.....	141
<i>Давид Миленковић, Јагодина</i> МОЈ ЗАВИЧАЈ.....	143
<i>Драгана – Гага Николић, Речица</i> НАША СЛАВНА ПРОШЛОСТ.....	144
<i>Елена Миленковић</i> МОЈЕ СЕЛО - МОЈ ЗАВИЧАЈ.....	146
О д л у к а.....	148
ПОГОВОР: <i>Данијела Божичковић Радуловић</i>	151

ВИДОВДАНСКИ ЦВЕТ
Зборник робољубиве поезије

Приредиле:
Зорка Стојановић
Данијела Божичковић Радуловић

Едиција:
„Стишки књижевни круг“
Књига бр. 38

Издавачи:
УКС Браничевско - стишка књижевна заједница
Библиотека „Србољуб Митић“ Мало Црниће
Удружење потомака ратника 1912-1920 града Пожаревца

За издаваче:
Милисав Миленковић
Данијела Божичковић Радуловић
Славољуб Стојадиновић

Уредник:
Милисав Миленковић

Лектура и коректура:
Зорка Стојановић
Радица Павловић

Идејно решење корица:
Данијела Божичковић Радуловић

Технички уредник:
Слободан Голубовић

Штампа:
Штампарија **Својагиновић**
Петровац на Млави

Тираж: 200 примерка

CIP - Каталогизација у публикацији -
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-1(082.2)

**ВИДОВДАНСКИ цвет : зборник родољубиве
поезије / приредила Зорка Стојановић,
Данијела Божичковић Радуловић. - Мало
Црниће : УКС, Браничевско стишка књижевна
заједница : Библиотека "Србољуб Митић" ;
[Пожаревац] : Удружење потомака ратника
1912-1920 града Пожареваца, 2018 (Петровац
на Млави : Стојадиновић). - 160 стр. ; 21 см. -
(Едиција Стишки књижевни круг ; књ. бр.38)**

На насл. стр. назив места издавања: Заова. -
Тираж 200. - Стр. 5-6: Вечни плам родољубља
/ Зорка Стојановић. - Стр. 151-152: Поговор /
Данијела Божичковић Радуловић.

ISBN 978-86-87003-65-1 (БСМ)

1. Стојановић, Зорка
[приређивач, сакупљач]

COBISS.SR-ID 257995532

